

అవసరాంతరాష్ట్రీయ సభ

(మా స్వకీయవిలేఖరుని యొద్దనుండి)

రెండవ దినచర్య 18-8-18

నేడు తిరిగి సాయంకాలము 6 గంటలకు సభ సమావేశమైనది. ప్రథమదినమునకన్న నేడు పలువురు ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును సభనలంకరించిరి. 17 తేదీ సాయంకాలమునుండి 18-వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలవరకు విషయనిర్ణయసభ జరుగుచునే యున్నది. ఇంత దీర్ఘకాలము విషయనిర్ణయ సభజరుగుటచే విషయమునుగురించి తీవ్రమైనచర్చ జరిగిన దనియు, సభ్యులలో అభిప్రాయభేదములున్నవనియు గ్రహించక తప్పదు.

ప్రథమమున అగ్రాసనాధిపతిగారు రాజభక్తిత్వమున నుపపాదించిరి.

సంస్కరణనిరాకరణతీర్మానమును గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఉపపాదించుచు నిట్లుపల్లవించిరి:—

మనము మాంటేగు మహుధర్మ ప్రజాధికను నిరాకరింప వలసినదని తీర్మానమును ఉపపాదించుచున్నాను. నిరాకరణ పదమునకు వివరీతార్థము చేయుటయందుగాక యని కోరుచున్నాను. ఈ ప్రజాధిక మాంటేగు మొదలగు వి. సి. యస్. ఉద్యోగుల సాహాయ్యమున చేయబడినదని వారివారియొక్క రిపోర్టులో ఒప్పుకొనుచున్నారు. ఇట్టివారియొక్క సలహాతో మాంటేగు మహుధర్మగార్లు వారిప్రజాధికను తయారుచేసి యున్నారు. ఇది మన కెట్లు అంగీకారముగను? ఈ ప్రజాధిక తుదవరకు నిలుచునని చెప్పటకు వీలు లేదు. కాబట్టి దీనినే కావలెనని మనము కోర నవసరములేదు. స్వయంనిర్ణయ నూత్రము మనకు వర్తింపదనియు, మనము పసిపిల్లలమనియు వారు చెప్పియున్నారు. కాని యిదివరకు మనము మనయొక్క జేశమును స్వయముగా పాలించుకొనిన వారమే. ఇప్పుడు కత్తిలేదని వారనుచున్నారు.

‘బాధ్యతాయత’ అను పదమున కర్థము మనకు అధికారులను తొలగించుటకు అధికారము ఉండినప్పుడు క్రమ మైనది అగును. ఇప్పుడు వారు మనలను వారికి బాధ్యులుగా నుండుదనియు తాముమనకు బాధ్యులుగా నుండుటకు ఇష్టము లేదనియు నుడువుచున్నారు. మీరుబాధ్యత నేర్పుటకై మిమ్ముల మాకు బాధ్యులుగా నుండుదని చెప్పచున్నారు. ఇది మా నూత్రము అని వారు నుడువుచున్నారు. మనము స్వరాజ్యమున కర్హులమని ఒప్పుకొనుచున్నాము. ఈ ప్రజాధికలో అత్యంతోపయోక్తమగు మహానూత్రములు ఇమిడియున్నవని కొందరుచెప్పుచున్నారు. మనమంత్రులను పిల్లలకలె మాచి వారిని స్వతంత్రముగా పనుల నిర్వహింపనియ్యరు. మాంటేగు గారు ఉదారస్వభావుడును సద్బుద్ధిగలవాడును మంచివాడును కావచ్చును కాని వారియొక్క ప్రజాధిక తప్పగు మూలనూత్రములవై ఆధారపడి యుండుటవల్ల నిరాకరించిన అపరాధ మేమియు లేదు. అధికారతరస్కారము లేదు. కాంగ్రెస్ ప్రజాధికను సవరించుటకు వీలు ఉన్నప్పటికిని మామూలు నూత్రములతో భిన్నముగా నున్నది. కాబట్టి మేము దీనిని తిరస్కరించుచున్నామని మాంటేగుగారు చెప్పియున్నారు. ఇప్పుడు వారి యొక్క ప్రజాధిక మనయొక్క మూలనూత్రములకు భిన్నముగానున్నది కాబట్టి మనము కూడ ఆ సిద్ధాంతముమీదనే వారియొక్క ప్రజాధికను నిరాకరింపవలెను. మన దృక్పథమునకు వారు వచ్చినప్పుడే వారితో ఏకీభవించి మాటాడుటకు వీలుఉండును. లేనియెడల లేదు. (కరతాళధ్వజము).

పాణిశా పట్టాభిరామరెడ్డి గారు దీనిని బలపరచుచు “మనము ఈ ప్రజాధికను ఒప్పుకొనిన మనయొక్క పూర్వ ఆందోళనముకు అర్థమందదనియు మన యాత్మ నాశమునకు మనమే కారకులమగుదు మనియు మన మూలనూత్రములకు భిన్నముగానున్నది గనుక ఒప్పుకొనవద్దనియు హెచ్చరించిరి.

లక్ష్మరాజు నుబ్బారావు బి.ఎ., బి.ఎల్. గారు (కాకినాడ) వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుచు నిట్లు చెప్పిరి:— దీనిని నిరాకరింపక సవరణలతో అంగీకరించుటకు వచ్చివచ్చును. మీరు యిచ్చినది అక్కరలేదనుచున్నారు. వారు ఇది కూడ ఇయ్యరు ఈస్థిమవుచున్న మనవారు ఆమంత్రిపదవులకు ఉద్యోగములకు నిలుకరానిలుకవనితో త్రోసి వేయుచున్నాము. కాని అట్లు జరుగదు. స్వయంనిర్ణయనూత్రము మనకువర్తింతుటకు వీలులేదు. మనము కోరలేదనివారము. వారు యిచ్చెడివారు. అడిగినదంతయు ఎప్పుడు నియ్యరు. నిరాకరించి చేయునదేమి? నాయకుల అభిప్రాయముల గౌరవింప వలసినది. సూరత్ లో చీలిపోయి లక్ష్నోలో రాజీనామాపడి కాంగ్రెసుప్రజాధిక తయారుచేసినాము. అవిధముననే మనముసాంఘిక రాజకీయ లాభములకొరకు రాజీపడుట అవసరము. Not acceptable అనిన తప్పలేదు. Reject వాడులు ఎక్కువ ఉన్నారని తెలియును. మితవాదుల పట్టుడును మనము ఇప్పుడు ఆజేపించునట్లులేనే మనలను ఆజేపించెదరు. కాబట్టి ‘Not acceptable’ అని పెట్టవలెను.

పిమ్మట గౌ. బి. యస్. కర్మగారు ఒకసవరణ ఉపపాదించిరి. ఆంధ్రజేశమునకే గాక వారియొక్క హోదా ననుసరించి వారు జేశమునకంతకు బాధ్యులు గనుక తమయొక్క అభిప్రాయము లోకమునకు దృఢముగా తెలియుటకు ఆంగ్ల భాషలో ఉపన్యసించెద మని చెప్పిరి.

ఉపన్యాస సారాంశము. మనము ఇక్కడ మహాసందిగ్ధ సమయములో కూడి యున్నాము. ఇక్కడ సమావేశమయిన యువకులయొక్క పట్టుదల యు, కార్యపరతంత్రతయు చూచిన వారియొక్క ఆప్రతిమాన ప్రజాభిమానము వెల్లడియగుచున్నది. ఇందుకు వారిని శేష అభినందించుచున్నాను. కాని కొంచెము కాలముతోను దూరదృష్టితోను ఈ విషయమును విచారింపవలసి యున్నది. ముఖ్యనూత్రములలో నాకును వారికిని భేదము లేదు. కాని కొందరు వారి వారి మనోవృత్తి ననుసరించి నడచుచున్నారు. వారికిని నాకును ఒక ముఖ్య భర్తనూత్రమందు గొప్పవిభేదము గలదు. ఈ విభేదమును ఉభయములను ఒప్పుకొనుచున్నాము. దీనిని గూర్చి తర్వాత ముచ్చటించెదను. మీరు మీయొక్క ఆత్మగౌరవము పోగొట్టుకొనవలసినదని నేను జెప్పటలేదు. ప్రభుత్వమువారు రాజకీయజ్యేష్ఠుడలనే మేము రాజీపదదలచుకొనినాము.

కాంగ్రెసు ప్రజాధికయొక్క ముఖ్యభర్తనూత్రము హైందవ కాసనసభలయొక్క సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమై యున్నది. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనకు కాంగ్రెస్ ప్రజాధిక ఏర్పాటుచేసియుండలేదు. ప్రభుత్వనిర్వాహకులు ప్రజలకు బాధ్యులై యుండవలెనని చెప్పుచున్నాము. అట్టిది అవసరము లేదు. జర్మనీలోను, మరెక్కొన్ని జేశములందును కార్యనిర్వాహకవర్గముగాని మంత్రులుగాని ప్రజాప్రతినిధులకు ఇవాలుదార్లుకారు. కాంగ్రెస్ ప్రజాధికక్రిందనుకూడ అధికారధూర్వకముల యొక్క నిరంకుశము కొనసాగుటకు అనకాకముగలదు.

మనకు ఈ మాంటేగుప్రజాధికయందు బాధ్యతాయత పరిపాలన మొసంగియున్నారు. ఈ ప్రజాధికననుసరించి కొన్ని విషయములలో, గవర్నరుగాని, రాజప్రతినిధిగాని, పార్లమెంటుగాని జోక్యము కలుగజేసికొనుట వీలులేని స్వాతంత్ర్యము నిచ్చియున్నారు. మన జేశచరిత్రలో మొదటి పర్యాయము కొంత బాధ్యతాయత పరిపాలనము మనకును, పార్లమెంటుకును విడదెసి, ఇప్పుడు యిచ్చి యున్నారు. మనము సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమునకుతగిఉన్నాము. క్రమమైన ఎన్నిక కూటములు ఏర్పరచుటకు వీలుకూడ గలదు. విద్యావిహీనుల తక్కువచూడకపోయినను విద్యగలవారు నూటికి 6 మంది యున్నారు. వీరు ఇప్పుడు ఇంగ్లండులోనున్న ఎన్నికసంఖ్యకు సరిపోయియున్నారు. కాబట్టి యిప్పుడున్న సంఖ్యనుబట్టి ఎక్కువ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుట ధర్మము. అందుకు తగినమార్పులను నేను చెప్పుచున్నాను. కాబట్టి యీ ప్రజాధికను నిరాకరింపక మార్పులతో అంగీకరింపవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. నిరాకరించిన చాల అనర్థములు వచ్చునని నేను నమ్ముచున్నాను. మాఖ్యముగా నీయువకుల ఈ అపాయముల గమనించుటకు కోరుచున్నాను. నేను కాంగ్రెసులో ఈ మార్పుల కొరకు పోరాడ దలచియున్నాను.

భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యగారు కర్మగారి సవరణను బలపరచుచు నిట్లుపల్లవించిరి:—

ఇప్పుడు గలిగిన అభిప్రాయభేదము మాంటేగు ప్రజాధికను అంగీకరింపవలయునా లేక నిరాకరింపవలయునా అనుపదములలో నున్నది. మాంటేగు రాజప్రతినిధిగార్లు విచారణ సలిపి ఈపథకమును తయారుచేసియున్నారు. రిపోర్టు యొక్క 854 పేరాలో, బహిరంగమైనట్టియు హేతుయుక్తమైనట్టియు విమర్శనమును చేయుమని చెప్పియున్నారు. వారి ప్రజాధికను మన నెత్తిన వేసి రద్దక మనల విమర్శించు దని నుడివివారు. బాధ్యతాయత పరి

కగలవిగా నైనను, రూ. 10,000 ల మొత్తమునకు మించకుండ, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదటను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన మీదటను, నేవింగుబాట్లో పనిచేయు ఏపోస్టాఫీసు వద్దనైనను, 1918-వ సం॥ జూన్ 8 వ తేదీనుండి 1918-వ సం॥ డిసెంబరు 21 వ తేదీ వరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన సమానా ప్రకారము ఉండవచ్చును లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తు దాయనియొక్క పూర్తిపేరును వైవిలాసమును, వడ్డీ యే (ట్రెజరీ వద్ద చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమానా ప్రకారమైనను ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమానా యే పోస్టాఫీసువలనవైనను పుచ్చుకొనవచ్చును.

పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనిపత్రములు, పోస్టుల తెలిగ్రావుల అకౌంట్లను జనరలుయొక్క స్వాధీనములో ఉంచబడుటకు కోరబడె యెడల అట్లుచేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తమును) రొక్కముగాగాని చెక్కములముగాగాని చెల్లింపవచ్చును. బ్యాంకులలోపుత్రములను కొను సందర్భములో, ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకు యొక్క హెడ్ అఫీసువద్ద కొనిపత్రును ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకు. సెక్రటరీ అండు ప్రెజిడెంట్ పేరటను, ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకుయొక్క ఒక ప్రాంచినల్ కొనిపత్రును సదకు బ్యాంకు ఏజెంట్లు పేరటను, చెక్కులు వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్న మెంటు అఫీసులోగాని ఒక పోస్టాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములో చెక్కును దరఖాస్తు ఏయాఫీసులకు పెట్టుకోబడునో ఆయన పేరట వ్రాయవలెను.

పోస్టాఫీసు నేవింగుబాట్లో దరఖాస్తు దాసునికే తట జమయ్యెయ్యు మొత్తములను తీయడము (విత్తరాశియడము) మూలముగా గూడ పోస్టాఫీసులలో (పుత్రములకు వైకము) చెల్లించవచ్చును.

ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకుల హెడ్ అఫీసులలో, ఇండియా (ట్రెజరీ బిల్లులకూడ, (యెద్ద పత్రముల క్రయమునకు వైకముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే విలువలో సంవత్సరమునకు నూటికి 4 వంతున లెక్కకట్టి డిస్కంట్లు తగ్గించి అవి రొక్కముగా అంగీకరింపబడును.

ప్రొకరేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని ప్రొకర్ల ద్వారాగాని యెద్దపుత్రములు కొనుటకొత్తై రొక్కముగానో చెక్కు మూలముగానో చెల్లింపబడిన యేదని మొత్తము విషయములో అట్టివారికి నూటికి రూ. 0-2-0 చొప్పున ప్రొకరేజీని ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల యొక్కయు ప్రొకర్లయొక్కయు ప్రాంతు (మద్ర) వేయబడియుండి కరెన్సీ కంట్రోలునకుగాని యే అకౌంట్లను జనరలునకై నగాని కంట్రోలునకుగాని యేదని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ గాని దాఖలు చేయబడు యెద్దపుత్రముల కొరకైన దరఖాస్తుమీద అట్టి బ్యాంకర్లకును ప్రొకర్లకును నూటికి రూ. 0-2-0 ల చొప్పున ప్రొకరేజీ యాయవచ్చును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని ప్రొకర్ల ద్వారాగాని యెద్దపుత్రములు కొనుటకొత్తై ఇండియా (ట్రెజరీ బిల్లు) రూపముగా చెల్లింపబడు ఏదని మొత్తముమీద ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకులకు నూటికి రూ. 0-1-0 చొప్పున ప్రొకరేజీ అట్టి బ్యాంకర్లకుగాని ప్రొకర్లకుగాని చెల్లింపబడును.

పోస్టుఅఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (వచ్చుబడి పన్ను మినహాయింపబడినవి.)

జారీచేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లింపబడవలసినవి.

జారీ జేల రూ. 7-12, రూ. 15-8, రూ. 38-12, రూ. 76-8, రూ. 887-8.

6. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు నేవింగు బ్యాంకి పనిచేసే యేపోస్టాఫీసులో వైనను ఎప్పుడైనను కొనవచ్చును. ఏ ఒక మనిషియైనను రూ. 10,000 ల గరిష్ట మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండనూడదు.

7 ఆ 5 సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జారీ చేయు పోస్టాఫీసువద్ద ఈ సర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లింపబడిన మొత్తమునకు ఏసందర్భములోగాని తక్కువ గాకుండు లేట్టుప్రకారము రొక్కముగా మార్చుకొనవచ్చును. ఈ వివరములను ఇతర వివరములను ఏ పోస్టాఫీసు వద్దనైనను రూ. 10, రూ. 20, రూ. 50, రూ. 100, రూ. 500, కొత్తైనవి. తెలిసికో వచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్సన్,

(1181) ఆర్కింగు చీఫు సెక్రటరీ.

పాపము నూత్రము 20 అక్షు 1 917 వాగ్దానములో నున్నది. కాని ఈ పాపము చాల అంతరాయము గలిగించి యున్నది. ఇప్పుడు మనము దీనిని నిరాకరించిన బాధ్యతాయుక్తమని పాలనామూలమును నిరాకరించినవార మనచున్నాము. దీని మీదనే మనము మనస్కీర్తిని నిర్మించుచున్నాము. ఇప్పుడు Reject అని మన ప్రజాశాసక బాధ్యతాయుక్త పరిపాలన మూలమును చేస్తున్నాడను. కానిమనము అట్లుచేయుటలేదు. నా ఆభిప్రాయము చెప్పక నోటుచేయకూడదని చెప్పినాను.

అయ్యజేవర కాశీయాత్రిరావుగారు నిరాకరణను బల పరచుచు ఇట్లుచెప్పి యుండిరి.

మన జేతనాయకులైన శర్మగారిని తమ మిత్రులైన పట్టాభి సీతారామయ్యగారిని తాను విడిపోవలసివచ్చినందుకు చింతిల్లు చున్నానని నుడిచిరి మాంజుగ్రామప్రజాశాసక వెలువడిన 8వ జూలై నుండి, అంతకు పూర్వము కాంగ్రెస్ ప్రజాశాసక బాధ్యతను చెప్పినవారి నెల్లరిరనించుచు పుస్తకములు వ్యాసములు వ్రాసిన ప్రసిద్ధవాక్యము, రామచంద్రరావు గార్లు ప్రభుత్వము, విపరీతముగా మాతీపోయి కాంగ్రెస్ ప్రజాశాసకమునిరానించుచున్నారని ఇట్టిస్థితిని ఇదివరకు లేదు. ఇది కర్మస్థితిమీద ఆధార పడియున్నదని అందరు ఒప్పుకొనియున్నారు. దానిని వీరందరు ఖండించుచు యున్నారు. ఇప్పుడు దీనినే ఒప్పుకొనవలెనా? కాబట్టి నిరాకరించవలసినదే. ఆత్మగౌరవము గలవారయిన యెడల యిప్పుడు నిజపదకలెను. (వినుడు, వినుడు.)

పి. చెంచయ్య ఎం. ఏ. బి. ఎల్. (క్రిస్టియన్) ఇక్కడ ప్రాతినిధ్యము బడయనిసంభాషించుచు నున్నాను. నేను అజనలేతములోనుండినను ఆంధ్రుడనే. ఆంధ్రములో ఎక్కువ పరిచయములేదు గనుక ఆంగ్లములో ఉపన్యసించు అనుజ్ఞ చేచుచున్నాను చెప్పి ఆంగ్లమున ఉపన్యసించిరి.

ఇప్పుడు మనకి గల విభేదము మాటలలో మాత్రమే కాలము మాతీపోయి యున్నది. ప్రభుత్వమువారు మనకొరకల సూక్ష్మము చేసిన దలంచుకొనలేదు. వారు మనయొక్క ఆభిప్రాయమును దిగియున్నారు. కాబట్టి చెప్పవలసిన బాధ్యత మనది. నిరాకరించి ప్రభుత్వమువారికి అంత్య సందేశము ఇచ్చి చేయవలసిన పనులు జేయుటకు నిశ్చయించుకొనిన అట్లుచేయుట మంచిది. లోకమాన్యతిలక్ వంటి మహానీయుడు కూడ ఐకమత్యముననే మార్పుల కొల్పకొనుచున్నాడు. మితిమీరులను మనము లక్ష్యముచేయ నవసరము లేదు. కొందరు చీలిపోవుదమని భద్రించుచున్నారు. మనలో ఇదివరకే భేదములు చాల ఉన్నవి. ఇప్పుడు కొత్తవి తెచ్చిపెట్టక రాజీపడుట మంచిది.

ఈసమయములో దుర్గి రాల జేతనాగారు (ఏలూరు) కాలాతిథి చదుటచేత సభ రేపు జరుప వలసినదిగా కోరిరి. కాని సభకులు ఒప్పుకొనలేదు.

మద్ది వేంకటసుబ్బయ్యగారు. (హాలు డైరెక్టర్లలో ఒకరు) వివాదము వెంచుకొనక గుంటూరు పురముయొక్క గౌరవమును కాపాడుటకు ఇరుపక్షములవారు రాజీ కుదుర్చుకొనుట మంచిదని చెప్పియుండిరి.

చీకత్తుర్తి బసవయ్యగారు నాయకులలో కలిసి పని చేయుట మంచిదని చెప్పియుండిరి.

ఉన్నవ లక్ష్యవారాయణగారు:— నేను శర్మగారి యుపన్యాసము వినియున్నానుగాని నా ఆభిప్రాయముమాత్రము మారలేదు. మనము పోట్లాడుకొనుచున్నామని కొందరు భ్రమపడుచున్నారు. మనకు కొరతములేదు. ధర్మముకొరకు పోరాడుచున్నాము. ఒకరినొకరు అగౌరవపరుచుట లేదు. శర్మగారు మన కెప్పుడు గౌరవనీయులే. ఏకీభవించవలె మాత్రమున అగౌరవపరుచుట గానరదు. ధర్మసర్వముమందు ఇతర విషయములు గణనచేయబడవు. మాంజుగ్రామప్రజాశాసక బాధ్యతను దీని శర్మగారు చెప్పచున్నారు. నాకు మాత్రము ఏమియు కనబడుట లేదు. ఉద్యోగములు దొరకైన దొరకవచ్చును. కారాగృహ ప్రవాసకాలము ననుభవించుచున్న మన భారతదేశమునకు, నాయకులను నిమిత్తల చేయగలమా? (చేయలేదు, చేయలేదు) అన్నాకురులై తిండిలేక మాడుచున్నవారిని పోషించుటకు నిలుగలదా? (లేదులేదు) మన వృత్తుల భిన్నభేదములేకొనుటకు నిలువున్నదా? (లేదు) అట్లయినచో చిత్రచిత్రముగా కర్మించినానని భ్రమపడవద్దు. (పడదు, పడదు) అట్లయినచో ఈ ప్రజాశాసక శ్రోతీవేసి మీ మాత్రమును గౌరవమును నిలుపబెట్టుకొనుడు. (కలతాభిధ్యనులు)

టంగుటూరి ప్రకాశంగారు:— శర్మగారి సవరణను బలపరచుచు నిట్లుపన్యసించిరి:— మనజేతము ఇప్పుడు దొర్లొగట్టితియిం దున్నది. ఈ స్థితిము ఇప్పుడు అన్నయ్యెట్లునా, కష్టముల తొలగించునా యని అడిగిన ప్రయోజనము లేదు. మిమ్ములను నేను సవరణ అంగీకరించ వలసినదని చెప్పినంతమాత్రమున నేను గవర్న మెంటు ఉద్యోగములగాని పదవులగాని అర్హించుటలేదు. స్వల్పభేదముల కద్దుచేసికొని లోకమునకు మనయొక్క ఐకమత్యమును తెలియజేయుట మంచిది. శర్మగారిలో పర్యవసానములో దప్పు అన్నిటిలో నేకీభవించెదను. ప్రభుత్వమువారు ఈ ప్రజాశాసక సదుద్దేశముతో నిచ్చుచున్నారని నేనునమ్మును. కాని ఇట్టి ఉదారవంతమైన రిపోర్టు వ్రాసినవారిలో మాంజుగ్రామ ప్రభుత్వము. కాని స్వార్థమువారిని వీడలేదు. అందువల్ల వారి జేతనములయొక్క వర్తకలాభములను కాపాడి యున్నారు. సత్యాగ్రహవ్రతమును పూనుటకు నిష్ఠముగా నుండినచో లక్ష్యవారాయణగారు చెప్పినట్లు Reject చేసి గౌరవము కాపాడుకొనవచ్చును. తిలక్ మహాశయుడు కూడ సవరణల నొప్పుకొని మానిఫెస్టోలో దగ్గుతుచేసినాడు. అనవసరముగా అపకీర్తి లేకుండు. నేను మీలోనివాడనే. అవసరమైన లాభకూడ వ్యతిరేకముగా నడచి ఆత్మగౌరవము కాపాడుకొనవలసినదే. అట్టివారు ఉండవలెను. కాంగ్రెస్ ప్రజాశాసకకూడ స్వపరిపాలనమును పూర్తిగా కోరియుండలేదు. నగము నగముతో లాభము లేదు. మేము తగమని చెప్పట చాల తప్పు. కాంగ్రెస్ పూర్తిగా నియ్యకలసినదని అనుగవచ్చును. ఇప్పుడు మీరు ఈసవరణను అంగీకరించి మనయొక్క గౌరవము నిలువబెట్టుట మంచిది.

కాన చంద్రశర్మగారు, నిరాకరింపవలసినదని ఆంగ్లమున ఉపన్యసించిరి.

మా|| కాలిదాసు:— నేను రిపోర్టు అంతయుచదివి నాయొక్క ఆభిప్రాయము విన్నవించుకొనినాను. మీరు తిరస్కరించి యింకొక ప్రజాశాసక కోరునప్పుడు దీనిలోనే ఏల మార్పులు చేసికొనకూడదు? జేతములోని అన్ని రాష్ట్రములతోను ఏకీభవించిన ప్రయోజనము గలదు. అట్లుకానిచో జయము కాంచలేము. తిలక్, బీసెంటు మొదలగునాయకుల వ్యతిరేకించిన మనకు ఇక నాయకులెవరు? వారిని తిరస్కరించుట మంచిది కాదు. వారిని వెన్నంటిపోవుట శ్రేయస్కరము.

తెలగపూడి వేంకటసుబ్బారావుగారు:— తిలక్ అంగీకరించినాడు మీరేల వీడిపోవలెనని అనుచున్నారు. ఆయన ఏయేసందర్భములలో ఒప్పుకొనినాడో అది గమనింపవలెను. ఆయన యందులకు ఒప్పుకొన ననుటకు నాకు ఆధారముల గల పడుట లేదు. ఒప్పుకొన దని స్పష్టముగా నేను చెప్ప గలను. మనము స్వాభ్యుదయకొరకు మనజేతము అభివృద్ధిచెందెడి చట్టములజేసికొనుట కధికారము గలిగియుండుటకుగాని, సంగ్రహములు జూచి సంతోషించుటకుగాను. మాకుమీద ఆభిప్రాయభేదము లేదని చెప్పనప్పుడు మాపదమునే మోరేల స్వీకరించకూడదు. కాబట్టి భేదము స్పష్టముగా గలదు. మీరు మీ ఆత్మగౌరవము కాపాడుకొనవలసిన తరణము. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి శత్రువులకును, హాటెంటాల్సుకును ఇచ్చిన స్వయంనిర్ణయసూత్రము మనకేల ఇయ్యగూడదు. వారికంటెను ఎక్కువ నాగరికత, విద్య, సామర్థ్యము మనకు గలవని మీరు నమ్మినయెడల మీ గౌరవమును నిలుపుకొనడు. కాంగ్రెస్ స్థితిమును అడుగుడు.

ఒరుగంటి వేంకట సుబ్బయ్యగారు (నెల్లూరు) నేను నిరాకరించవలసినదని యిదివరకు చెప్పియున్నాను. వెద్దలు ఇప్పుడు ఈ రెండు పదములకు భేదము లేదనుచున్నారు గనుక వాయకుల ననుసరించుట మంచిది.

సె. రామస్వామి గుప్తగారు నిరాకరింపుడని గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. పిమ్మట ఏకా లక్ష్యవరసించుచుగారు నేను ఇదివరకు నాస్వాతంత్ర్యవాదములో నిరాకరించవలసినదని చెప్పినప్పటికి ఇప్పుడు కార్యకాండనకొరకు ఈ సవరణను అంగీకరింప కోరుచున్నాను.

గద్దె రంగయ్య నాయకు నిరాకరణవాదమును బలపరచిరి.

కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు:— గుంటూరిలో ఇట్టి ఆభిప్రాయభేదములవల్ల కార్యము కొనసాగలేదని అపకీర్తి వచ్చుచేసా యని మిమ్ము ప్రార్థించు చున్నాను. ఇప్పుడు నిరాకరించమని చెప్పెడివారు నాతోపాటు మానిఫెస్టోలో దగ్గుతుచేసినవారు. ఇప్పుడు నన్ను నిరాకరించిన నిరాకరింతురు గాక. మాంజుగ్రామ మనమా గర్వింపవలెనుగాని నిరాకరింప ప్రయోజనము లేదు.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారి ప్రత్యుత్తరము:— మన వెద్దలనందరిని నేను అధికముగా గౌరవించుచున్నాను. మాంజుగ్రామ ప్రజాశాసక సందేహి వైభూత. ఆ జేతము మీద నిరాకరించమని చెప్పుచున్నామని చెప్పెడిమాటలు సమంజసములు గావు. భేదాభిప్రాయము స్పష్టముగా గలదు. మనయొక్క నడవడిని లోకము గమనించుచున్నది. మాంజుగ్రామ పెచ్చుపర్తిగార్లు వారి ప్రజాశాసక అంగీకృతమైనదని చెప్పటకు చాల నిశ్చయములుచేసి వాగ్దానములు, దగ్గుతులు చేయించుకొని వెళ్లి నార.

ఈ యంశ్యదేశము రాజీక పట్టాభి సీతారామయ్యగారు విశ్వప్రయత్నము చేసివారు. శర్మగారు చాల గట్టిపట్టుదల పట్టివారు. ఇప్పటికి రాత్రి 9-30 ని. అయినది. సంతోభము ఎక్కువగా నున్నది. సందేహములు నిష్ఫలములైనవి. ఒక రాత్రి ఒకపగలు చర్చించి నిరాకరణశీర్షానము సభ యెదుట పెట్టబడినది. అంతట 97 వంద శర్మగారి సవరణకును, 76 వంద నిరాకరణకును ఒప్పుకొనిరి.

అందువల్ల సవరణ స్థిరపరచ బడినది.

ఇప్పటికి 10 గంటలైనది సవరణలమాత్రము సభకు చదువబడి యుండలేదు. మరునాడు సభ జరుపబడుటకు నిశ్చయింపబడినది.

మూడవదిన చర్య 19-8-18.

ప్రాధున 7-80 మొదలు సాయంత్రం 5 గం || వరకు ప్రముఖులందరు గూడి మాంజుగ్రామ - పెచ్చుపర్తి స్థితిమునందు చేయదగిన మార్పులగుర్చి చర్చపరిపి, మార్పులతో నొకస్థితిమును తయారుచేసిరి.

5 గంటలకు బహిరంగసభ కూడినది.

గా. బ. నృసింహేశ్వర శర్మగారు మాడ్చులు చేయబడిన ప్రజాశాసక చదివి ఆతిర్థానమును ఉపసాదించిరి.

ఈ తీర్మానమును గూర్చి విషయనిర్ణయసభయందు అందరము పూర్వముగా చర్చించి భేదాభిప్రాయము తెల్పియు లేక మీముందు వెట్టినాము గనుక దీనిని గూర్చి విశేషము చెప్పవసరములేదు. చేసిన మార్పులగుర్చి ఒకటి రెండు మాటలు మాత్రము చెప్పిరి.

ఇప్పుడు ప్రపంచమునందు అతితీవ్రతముగా మార్పులు గలుగుచున్నవి. చై నా జపానుజేతములు ప్రజాపాలనముక్రింద అభివృద్ధి చెందుచున్నవి. ఈదినమున మిత్రులుగా నున్నవారు శత్రు శత్రువులు కావచ్చును. క్రొత్తరాజ్యములు స్థాపితమవుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు మనలను నమ్మి మనసిపాయిలను వృద్ధిచేసినగాని ప్రభుత్వమునకు మనకును జేయము చేకూరదు. జపానులలో ప్రజాప్రభుత్వముతో పాటు పారంభవిద్య కూడ ప్రసాదించబడినది. మన ప్రభుత్వమువారు అటులే చేసి యుండలేదు. ఎన్నికకూటములతో, విద్యకూడ వ్యాపింప జేయవలెను.

టి. ప్రకాశంగారు బలపరచిరి.

దర్శి చెంచయ్యగారివిమోచనమును గూర్చిన తీర్మానము.

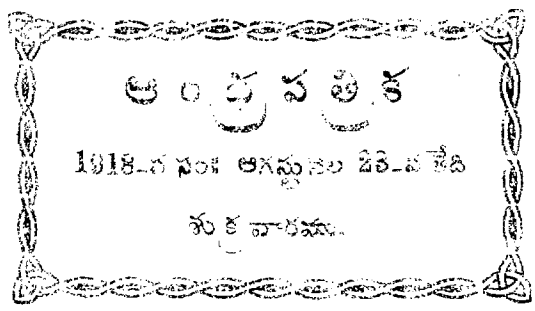
ఉపసాదకులు : నెల్లూరు వేంకటరామా నాయకుగారు:

దర్శి చెంచయ్యగారు ఆంధ్రయువకులు. వీరిపట్ల నిర్బంధవాసశిక్ష యనుభవించుచున్నారు. నుమారు 2000 వంద బెంగాలులో ఈశిక్ష అనుభవించుచున్నారు. ఆంధ్రులలో వీరు భ్రతులు. వీరు అమెరికాదేశమువల్ల వ్యవసాయ శిక్షబడిన స్వదేశమునకు మరలించుచుండ దారిలోనే ఈ శిక్ష ప్రాప్తించినది. వారికిపైద మేమో ఎవరికి తెలియదు. అట్టివల్లన, కాననసభ్యులప్రశ్నలవల్లన ప్రయోజనము కనబడలేదు. కాబట్టి ప్రతిగ్రామమును సభలుజరిపి, సత్యాగ్రహవ్రతము వైసను అనలంబింప నిశ్చయించినవారిని ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయవలెను.

మద్ది వేంకటరంగయ్యగూప్తగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, జేతముక కాననము జేతద్వారకుల భక్షించెడికాననముగా పరిణమించినదని నుడిచియుండిరి.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకారము పొందినది.

లోకమాన్య తిలక్ మహారాజును వాగ్దానము గావించి వారి ఆభియోగమునకు భంగమును కలిగించినందులకు మన యసమృత్తిని తెలియజేయుచు తీర్మానము ఉన్న రుక్మిణిగారు

ప్రత్యేక దేశీయమహాజన సభ

ఈ సభ మాంతుగా ఛలమృత్యు సంస్కరణ ప్రణాళికను విమర్శించుట కీ నెల 23-వ తేదిన గూడనున్నది. మాన్దే స.స్కరణములు ప్రచురింపబడిన సమయమున దేశములో ఆతివాద మితవాద విభేదములు తీవ్రత గాంచినవి. జాతీయవాదు లా తరుణమున కాంగ్రెసు సభనుండి బహిష్కరింపబడిరి. మాన్దే సంస్కరణములు సరిచేత వైకుంఠము జాపునని మితవాదు లెలుగెత్తి చాటిరి. కాని పిమ్మట నాటి యావయోగ మొత్తవరకు గల దో నువ్వ క్షమియ్యెను. అప్పుటినుండియు ఆతివాద మితవాద భేదము సమసిబోయెను. సంయుక్త జాతీయమహాసభ మరల లోయెత్తెను. సంస్కరణ సూచనలను ప్రచురించెను. నాయకు లెల్ల తేక గ్రీనముగ పీటికి కొరవడు సంస్కరణముల సంగీకరింపమని దీక్షనహించిరి. తాము దీక్షనహించుట యే గాక జానపదుల కందరిని యొప్పించి విజ్ఞాపనా వ్రతములపై స లెకముల బెట్టించిరి. మాంతుగా సంస్కరణములు ప్రకటితములయ్యెను. పీటికిని కాంగ్రెసు సూచనలకును పోలిక లేకుండుట యే గాక ప్రాతిపదికయందే భేదము గన్పట్టెను. దేశీయుల ధర్మ మీ సమయమున కరతలామలకముగ నేయున్నది. దేశములో నింతవరకును జరిగిన వివిధ రాష్ట్రీయసభలును, మండలసభలును, సంస్కరణ నిరూపకమును ప్రతిపాదించు కున్నను, తత్ఫలముగ తీర్మానములనే గావించి యున్నవి. ప్రజల స్వకరిచాలనార్హతపై దృఢముగ విశ్వాసము మాంతుగా సంస్కరణ ప్రణాళికయందు గాన్పించదు. కాని యీ ప్రణాళికను విమర్శించుటకు బూనిన ప్రత్యేక సమావేశము లన్నియు భారతీయుల స్వకరిచాలనార్హతను దృఢపంచుచు, తీవ్రముగ మార్పుల గావించినగాని సంస్కరణ ప్రణాళిక అంగీకారార్హము గాదని తీర్మానించినవి. దీనినిబట్టి దేశీయుల యభిప్రాయ మెట్లున్నదో గ్రహించెదము. కాని మితవాద వత్తుమునాని గూడరు మరల తలయెత్తి కలవరము కలిగింప జూచుచున్నారు. కాంగ్రెసు సంస్కరణ తీర్మానమును ప్రతిపాదించిన సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు, కాంగ్రెసుమహాసభ కిద్దములై అద్భుత ప్రసంగము గావించి కాంగ్రెసు సంస్కరణముల సామోదించిన అంబికాచరణ ముజుందారు గారును, కాంగ్రెసు సంస్కరణ ప్రణాళిక నేర్పరచుటకు మూలాధారులై వాటిపై తీవ్రవిమర్శనము గావించిన కర్తీసుగారి సిజాంతములను ఖండించుటలో ముందంజపైచిన వారవియులగు శ్రీహరిసత్యశ్రీ వాచాగర్లును, కాంగ్రెసుసభ ను విడనాడి మాంతుగా నివేదికను హస్తాంతరముచేయుటలో విలయని దోషకముగ భావించిన విరక్తిక పూర్వము కాంగ్రెసు సంస్కరణములపై గల గాఢభిమాన మొక్కమారు ముటుమాయముగనుక కారణము దెలియనియున్నది. తమ యభిప్రాయముల నొక్కమారు మాన్యుకొనుటకు, సత్యముపై నాదరముచేసగుచో, పీరి కార్యముల కర్థము కొంతవరకు

గ్రహింపవచ్చును. అటులగాక, స్వప్రయోజనమే వరమానధియగుచో, వీరి ప్రవర్తనము గిర్హ్యమనుటకు సందియములేదు. వీరి సిద్ధాంతమే జనుగుచో, వీరి లెలుకుల నాలించి యంతవరకును వెడత్రోవనుబట్టిన భారతీయులను వీరి పుణ్యతమవంకికు దెచ్చుట యవసరము. అట్టి తలంపు వీరికి గలచో, బొంబయిలో జరుగనున్న ప్రత్యేక దేశీయ మహాసభకు వీరు వెడలి తమ హేతువాద బలిమిచే ప్రతినిధులను తమవంకికు మరల్చుకొనెట భావ్యము. వాద ప్రతివాదములు జరిగిన పిమ్మట తమ కట్టుదల ఆర్థ విరహితముని గాన్పించుచో, అధిక సంఖ్యాకులచో బాటు తామును వడచట ప్రేయస్కరము. ఇదియే ప్రజా స్వామ్యమునకు మూలసూత్రము. అటుల గాక ఏకొలది నుండియో తేలి తమ యిచ్చుపచ్చిన రీతిని యభిప్రాయములను మార్చుకొనుచు, తా మేవంకికు మరలిన ప్రజ లా వంకికు మరలవలయునని కట్టుబట్టుట వివేక సహితము కాజాలదు. దేశభిప్రాయమును తీరస్కరించి, స్వప్రయోజనమునే సాధించుకొనుట, సాయక లక్షణ మనిపించుకొనదు.

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు మితవాద వత్తువలంబులయ్యై దేశీయ మహాజనసభకు మితవాదు లెల్లరును వెడలి కార్యసాధనమునకు తోడ్పడవలయునని హెచ్చరించుచున్నారు. ఇద్రాను మితవాదు లట్టి కార్యమునకే బూనుకొనుచున్నారు. కాని జాతీయ వాదపు ప్రాబల్యమును గ్రహించిన వాచా మొదలగువారు ప్రత్యేక సమావేశము నేర్పరచుటకు నిశ్చయించిరి. వాచాగా రాహ్వన సంఘాధ్యక్షులుగను, సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు సభాధ్యక్షులుగను నియమింపబడిరి. కార్యనిర్వాహక సంఘమువా రాహ్వనించిన వారలు మాత్రమే సభకు రావల్సింది గూడప్రకటించిరి. ఇందుచే, మితవాదుల సమావేశ మంతవరకు ప్రజాప్రతినిధి సభ యనిపించుకొనునో యుగాంచుట సులభము. దృక్పథము భేదింపినపుడు వేర్వేలు వేదికలపై సభలను జరుపుట భావ్యమే. దేశమునందు వేర్వేరు పక్షములుండుటయందును దోషము గాన్పించదు. స్వాతంత్ర్య దేశములగు రాజకీయ పక్షములనేకములు దేశభివృద్ధికై కృషిపల్పుట గాంచుచునేయున్నారము. కాని కరిచాలనా భాధ్యతను దేశీయులు వహించకమున్న కక్షలు బెరిగి వేర్వేలు సభల గావించుటచే, సంక్షోభ మధికము గావచ్చును. వెనుకటి యనుభవ మీ యూహను బలపరచుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ యనినను, ప్రజల స్వత్యములనినను, త్యోగించెను ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు మితవాదులపై గాఢానురాగమును జాపుచున్నవి. జాతీయవాదులపై మితవాదులను పురిగొల్పుచున్నవి. హైందవాశయములపై కలగంగిపు జాపెడి లండను ప్రెస్సుపత్రిక మితవాదుల జాతీయవాదులను తేరగూడదని హిత మొనగుచున్నది. సర్ వెలంతురు ఫిరాల గారట్టి సలహా నొసలచున్నారు. సర్ రెజనాల్డ్ క్రాడక్కుగారు మితవాదులను దరిచేర్చి జాతీయవాదులను చూపుమాపవలయునని బహిరంగముగ నుడివియుండిరి. "ఇంకను సందేహించువారికి మేము హిత మొసగుచున్నారము. అవి నీతిపరులగు కుట్రదారులతో జేరటకుగాని, బ్రటిషు సామ్రాజ్యమునకు భక్తి జాపుటకుగాని మనోనిశ్చయము జూపలేక డోలానుజూసను లగువారు, వాచా, బెనర్జీగార్ల ననుసరించుట భావ్యము. అంతియకాని రాజద్రోహముచే మెలిను లగువారి వాక్యములను సరకు జేయుట భావ్యముగాదు" అని మద్రా

సు మెయిలుపత్రిక నిన్నటిదినుమున వ్రాసినది. ప్రెస్సుపత్రి ఇండియాపత్రిక కొలదిదినుముల నుండియు మితవాద పక్షమునకు చేదోడై ప్రవర్తించుచున్నది. కాంగ్రెసు పండిరిపై యుద్ధమున ప్రకటనములంటింపబడెనట. వాటి నెవరో చింపివైచిరట. ఇక్కార్యము చుమ్మార్యమనుటకు సందియములేదు. కాని యుద్ధమునమున కమితముగ సాయము జేసిన బొంబాయివారలు ముద్దజేయుతో పిటిని చింపివేయుచురిని తలంపజాలము. అట్లాను లెవరో యావని గావించి యుండవచ్చును. వీరి యెలులున్నను, కాంగ్రెసుసభవా రీ విషయమై నికముందు నుండియు తగిన జాగరూకతతో మెలంగుట యుక్తము. కాని ప్రెస్సుపత్రిక యంతటితో విడచుటలేదు. ఇందుకు శిక్షగ కాంగ్రెసుపండిరిని నూడదీయింప వలయునని, అభికారులకు సలహా నిచ్చుచున్నది. ఈ హితము గుండ్రాయి వారు కొనిన సామెతను జ్ఞాపికి దెచ్చుచున్నది. ఒకపక్షము వారి సింకొకపక్షము వారిపై ఆంగ్లోహైందవ పత్రికలు పురికొల్పి నేతనించుచున్న సమయమున, ఎల్లరును ఒకసభయందు సమావేశమై సంస్కరణముల గూర్చి చర్చిగావించుకొనుట సభావ్యమని జాలుడు సహితము గ్రహించగలుగును. నిన్నటిదినుము హిందూపత్రికాధిపతులగు కస్తూరి రంగయ్యంగారు మితవాదుల చర్యను సహేతుకముగ విమర్శించి, వారి యవ్యక్తమును వెల్లడిగావించి సభ్యులలో నుత్సాహమును పురిగొల్పిరి. చిరకాలముచుండియు కాంగ్రెసు పతాకముక్రింద సాందోళనము జరుపుచు, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను నిలుపుటకై నాలుబడుచున్న వృద్ధనాయకులు తమ యవ్యక్తమునకైనను గ్రహించెదరుగాక. లేనియడల, దేశమునకు గలుగు ప్రజల నష్టమున కంతకును బాధ్యత వీరిపై చిరకాలము నిలచియుండుట నిశ్చయము. వృద్ధనాయకులు జాతీయవాదులను శాశ్వతముగ విడనాడుటకే నిశ్చయించుచో, జాతీయవాదులు దేశభివృద్ధయ భారమును వహించి ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో కృషిపలుపక తప్పదు.

చెన్నపురి ఆయుర్వేదశాళాల
ప్రజలకు వైద్యసహాయము.

శ్రీమూక వైద్యరత్న పండిత దివిగోపాలాచార్యులు గారు చెన్నపురియందు 1. ఆయుర్వేద శాళాలను 2. ఆయుర్వేద వైద్యశాలను 3. ఆతురనివాసాలయమును స్థాపించి దేశమునకు చేయుచున్న మహిమకారము సకలజనులకు దెలిసియె యున్నది. ఆయుర్వేదశాళాలయందు ఉత్తర హిందూస్థాన విద్యార్థులు సయితము విద్యనభ్యసించు చున్నారు. శాళాలనుండి కృతార్థులైనవారు ప్రజలకు వైద్యసహాయమును జేయుచు వారికి మహామహారమును జేయుచున్నారు. చెన్నపురియందలి వైద్యాశ్రమమునందు వందలమంది రోగులను దినమును వైద్యసహాయమును నుచితముగ బొందుచున్నారు. వారు స్థాపించిన ఆతురాశ్రయమునందు రోగులు వైద్యసహాయమును బొందుచున్నారు. ఈ వ్యవస్థలను నుచితరీతిని నిర్వహించుటకు విశేషమైనద్రవ్య మవసరమని సకలజనులందు దెలిసియున్నది. పండిత గోపాలాచార్యులుగారి మూడు సంస్థాపనలను వారి స్వీయాభివృద్ధ్యయను వినియోగించి పోషించుచున్నారై ప్రతివరకును ననేకవేల రూప్యములను వ్యయముచేసి యుండిరి. ఈ సంస్థాపనల పోషణమునకై విశేషమైన ద్రవ్య మవసరమగుచున్నది.

అద్రవ్యావసరమును గురించి గోపాలాచార్యులు గారు వ్రాసిన లేఖను వేరొకచోటను ప్రకటించితిమి. ఆలేఖ్యములను గ్రహించి శ్రీమంతులు ప్రజలు తగినసహాయమును జేసి ఆయుర్వేదమును యూనాని వైద్యమును నుద్ధరించుటకు ప్రార్థితులు.

భరతఖండమునందును చెన్నపురి రాష్ట్రమునందును పాలకులవలంబించిన పాశ్చాత్యవైద్యసహాయము స్వల్పసంఖ్యాకులకు మాత్రమే లభియోగపడుచున్నది. పాశ్చాత్య శస్త్రచికిత్స యుత్తమమైన వైద్యము పాశ్చాత్య వైద్యవిధానములను నిర్ణయించుట కాధారములు లేవు. ప్రజలకు ఆయుర్వేదమునందు విశ్వాసము గలదు. ప్రజలు పన్నులను చెల్లించుచున్నారు. ప్రజలకు పాశ్చాత్యవైద్యవిధానమునందు నమ్మకము లేదు. ఆయుర్వేద వైద్యమునందు నమ్మకము గలదు. నమ్మకముమాట యెటులున్నను పాలకుల కొక శతాబ్దికైనను పాశ్చాత్యవైద్యసహాయమును ప్రజలకు సమకూర్చుట యసాధ్యము. గత వారమునందు సర్ అలెగ్జాండరు కార్వూరు ఆయుర్వేద వైద్యము నెంత తీరస్కారభావముతో జూచినది యను కృతికాపాతకులకు విదితము. గిఫ్టు గారు ఆయుర్వేదవైద్య మశాస్త్రీయ మనియును శాస్త్రీయమని రుజువైన యెడల సహాయమును చేయించెదమనియును తెలిపిరి. గవర్నరు గారు పాశ్చాత్యవైద్యమును చంపి ఆయుర్వేదవైద్యమును పోషించుట వారి యభిప్రాయము గాదు" అని చెప్పిరి. క్రియకు 15 మంది భారతీయసభ్యులు ఆయుర్వేద వైద్యమునకు సహాయము గావలయు ననియును 24 మంది అధికార సభ్యులవనసర మనియును నిర్ణయించిరి. ప్రజలించెక్కి సొమ్మును నాయుర్వేద వైద్య నాశనమునకును పాశ్చాత్య వైద్యవికాస పోషణమునకును వినియోగించుట యెట్టి ధర్మమొ తెలియుచున్నది. వైద్యమునందు ఆయుర్వేదమునకు లేని శాస్త్రాధారము పాశ్చాత్య వైద్యమునకెటులు గలిగినది. యును గవర్నరుగారు తెలుపలేదు. ఏది ఎటులున్నను సాయుర్వేద వైద్యమునకు సహాయము చేయుటకు పాలకులు నిరాకరించిరి. ఆయుర్వేదవైద్యము భారతీయ వైద్యము. వైద్యలాభము ప్రజలకు గలుగును. వ్యయమును ప్రజలు భరించుచున్నారు. అయినను విదేశవైద్యమునకై కొట్లకొలది మన సొమ్మును వ్యయముచేయుటయును మన వైద్యమునకై కొన్ని వేల రూప్యముల వైద్యమున వ్యయము చేయకపోవుటయును పాలకుల యూనాని వైద్యమును వ్యక్తపఱచుచున్నది.

ఇట్టి విషమదశయందు ఆయుర్వేదవైద్యమును పోషించుటకును ప్రజలకు వైద్యసహాయమును జేయుటకును ప్రజలు పాటుపడవలసియందురు. నాలుగుకొట్ల ప్రజలు గల చెన్నపురి రాష్ట్రమున కాయుర్వేద కళాశాలాది సంస్థాపనను పోషించుట సుకరము. పండిత గోపాలాచార్యులు గా రాంధ్రపుత్రులు. వారి క్రయత్నముల కాంధ్రపుత్రులు సకలవిధములను దోహదించి వానిని సఫలము చేయుటకు ప్రార్థితులు. ధనమూలముననే సకలక్రయత్నములు సఫలము గాగలవు. కాన, కళాశాలకును వైద్యాశ్రమమునకును నాతురాశ్రమమునకును ధనసహాయమును జేసి శ్రీమంతులు జమీందారులు వారి కీర్తిని శాశ్వతముగ గాపాడుకొనుచు జాతీయకళలను శాస్త్రములను గాపాడుకొనుచు వైద్యోత్సవండిత గోపాలాచార్యులగాడికి చేయూత నొనగెదరని నమ్ముచున్నాము.

సామ్రాజ్య సాంగ్రామిక మంత్రివర్గము.

ఇయ్యది సంగ్రామావసరములకు నిర్దింపబడినను, సామ్రాజ్య పార్లమెంటుసభగ కరిణిమించుటకు మూలబీజము లిందు గలవు. సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభయందు, అధినివేశ రాజ్యములన్నియు ప్రతినిధుల బంపి సామ్రాజ్యాధికారమున పాక్షికవలయునని యుద్విహ్నుచున్నవి. ఈ సభ నిర్దింపబడు లోపల, హిందూదేశము అధినివేశ రాజ్యములతో బాటు సమాన స్థానముక్రమించిన గాని, యీ సభ హిందూదేశమునకు లాభకరము గావాలను. అటుల గాని యుడల, హిందూదేశ మయిన ప్రభుత్వముల కరిపాలనము క్రింద నుండవలసి వచ్చును. కావున హిందూదేశము పదివత్సరముల లోపల సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమును జెందవలయునని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభవా రామోదించిన తీర్మానము యుక్తియుక్తముగ నున్నది. సామ్రాజ్య మంత్రివర్గమును శాశ్వతముగ నేర్పాటు జేయవలయునని, ఆంగ్లదేశమునందు నిశ్చయింపబడినది. హిందూదేశమునకు ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగా కీ మంత్రివర్గమున ప్రతినిధిగ నుండవచ్చునని, నేటి తంత్రవార్తలలో గాన నగును. ఈ వార్త నిశ్చయముగను, ప్రజలకు సంతృప్తికరముగ నుండవలయు. మంత్రివర్గమునందు జరిగెడి నిశ్చయములు రహస్యము గా గావించబడును. బహిరంగ చచ్చి కవశాల ముండదు. అట్టిస్థితిలో హిందూదేశము పక్షమున, దేశీయుల విశ్వాసమును మూరగొను సభ్యులు మంత్రివర్గమునందున్న గాని, లాభ ముండదు. ప్రజలచే నెన్నకొనబడువారే యీ మంత్రివర్గమునందు సభ్యులుగ నుండవలయునని, భారతీయులు వెంటనే తమ మనో నిశ్చయమును దెలుపుట యవసరము. ఇప్పుడొంగ్లదేశమునందు జరుగుచున్న మార్పుచే, హిందూదేశపు భావిస్థితియందనేక మార్పు లుదయింపవచ్చును. హిందూదేశము సరియగు స్థాన ముక్రమింపవలయుననిన, స్వపరిపాలనమును త్వరలో పొందగలుగుట యత్యవసరము. మితనాచులును జాతీయ వాడులును జాతీయ సమస్యని దృక్పథముచుండి జూచిన గాని, స్వపరిపాలనావసరమును గ్రహించనేరరు.

రానెల్ కమిషన్

ఈ కమిషనువారు సమర్పించిన నివేదికము దేశములో నవవసరముగు కలవర కారణముగనున్నది. అందుచే గౌరవనీయులగు కన్వీ గారు యీ నివేదికయందలి సూచనలను గూర్చి విమర్శన కూపివైచి ప్రస్తుత మెట్టిచర్య దిసికొనకుండవలయుననియు, అపరాధాన్వేషక శాఖ వారి కార్యములను కరిశీలించుట కొక విచారణ సంఘము నేర్పఱుపవలయుననియు, రానున్న సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణ సభలో తీర్మానముపాదించెదరు. వీరి తీర్మానమునకు ప్రభుత్వమువారంగీకరించుచో, దేశములో కొంతవర కలజడి దగ్గి పాలక పాలితుల కనోన్య విశ్వాసము దృఢపడు ననుటకు సందియ ముండదు.

ఒక సవరణ

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాతీర్మానములను ప్రచురించుటలో గతసంచికయందొక పొరబాటు గా వింపబడినది. పాంథిక ప్రాతినిధ్య తీర్మానము పూర్తిగ ముద్రాపబడలేదు. తీర్మానముపాదించబడినపు డీ తీరున నుండెను.

“ఈ రాష్ట్రమునకు ఏర్పాటు చేయబోవు శాసన నిర్మాణసభలకు సంబంధించిన ఏ యెన్నిక పద్ధతులలో గాని అన్ని సంఘములకును, అన్ని

వృత్తులకును తగుమైన ప్రాతినిధ్య మీయవలెను.” వై తీర్మానమునందు “అన్ని సంఘములకును” అనుపదమును తీసివేయవలయునని సవరణ యుపపాదించబడగ, సవరణ సభ వారిచే సంగీకరింపబడెను. ఈ సవరణను చనువరులు గమనింప ప్రార్థితులు.

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల.

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలయొ తదనుబంధ మగు ధర్మవైద్యశాలయొ జేయుచుండు కార్యక్రమ మిరాజధానివారికే గాక ఇతర రాజధానులవారికను చెల్లిన యున్నది. పంజాబుమున్నగు దూరదేశములనుండి విద్యార్థులు వచ్చి ఈ కళాశాలయందు విద్య సభ్యునించుటయు, నిధర్మవైద్యశాలయందు చికిత్స నంది నిరోగులగుటకు వచ్చు రోగుల సంఖ్య క్రమక్రమముగ హెచ్చుచుండుటయు నీ సంస్థల ప్రాముఖ్యతను ఆవశ్యకతను నిరూపించుచున్నవి. ఈ సంస్థల నిర్వహణమునకై మదరాసు కార్పొరేషను వారు పాలుకు వేయి రూపాయ లిచ్చుచున్నారు. మఱియు, బాబ్బిలి, వెంకటగిరి, పితాపురముల సంస్థానాధీశులు, కలవల సోదరు లాదిగా గల ప్రముఖులు విద్యార్థివేతనాదులక్రింద సంవత్సరమునకు రు 3500లు సహాయము చేయుచున్నారు. ఈసహాయము చాలించిన దొరతనము గారి సహాయము కోరబడియుండెను. కాని వా కీ విషయమున విముఖులై మొద మొద 14, 15 తేదీలలో జరిగిన చెన్నపురి శాసననిర్మాణసభలో ప్రజల సొత్తును ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యసహాయమునకు వినియోగించుట నిషేధించు, ఇకమీద నెపుడును దేశీయ వైద్యములను గూర్చి శాసనసభలయందు చచ్చించుట యవసరము, ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యముల కెంత మాత్రమును ధనసహాయము చేయము, అను నిత్యాది యభిప్రాయముల నొసగి దేశీయ వైద్యమును గలు విధముల నిరసించి యుండుట యెల్లరకును విదితము. మఱియు, ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యమునందు గల యోషధులను పరిశీలించి సిద్ధాంతపరచుటకు నియమింపబడిన డాక్టరు కోమచుగారి నియామకము కూడ ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యాభివృద్ధికి గాదనియు, దేశీయ వైద్యమున గల మెరుగైన యోషధులను ఆంగ్లచికిత్సాభివృద్ధికై వారి గుణ పాఠముల జేర్చుకొనబడుట కనియు గూడ నుడివియుండిరి. ఆంగ్ల పాలనమున ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యముల కింతవఱకు నెట్టి సహాయము సమకూరకున్నను ఇంకముందైనను గలుగు నను ఆతయు మొన్నటితో తొలగినది. ఇక నీ దేశీయవైద్యముల సభివృద్ధి జెందించుట దేశాభిమానులయొ దేశ బాంధవులయొ భారమాయెను. కావున నోదేశ బాంధవులారా! దేశాభిమానులారా! ఆయుర్వేదాభిమానులారా! తా మెల్లరు నికనై నను! గాఢ నిద్రనుండి మేల్కొంచి సర్వ జన సామాన్యమునకు సతి సులభముగ లభ్యమై సుఖము విచ్చుచుండు ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యముల సభివృద్ధి నొందించుటకై వలయు విశేషక్రయత్నములకు దయాపూర్వకముగా తలపెట్టుడు.

ప్రకృతమున నాయుర్వేదకళాశాలయందు జ్ఞానవంతులగు వైద్యులను బూర్వముకంటె సభివృద్ధి జేయుటయు ఆతురాలయమున రోగుల వసతులను హెచ్చించుటయు సత్యవసరము. ప్రపంచసాధనద్యయిర్వహణమున కింతవఱకు పత్నరమునకు పదివేల రూప్యములు చాలి చాలక

యుండెను. ఇకముందు ఏటకు ఇరువదివేల కంటె నెక్కువగా కావలసి యున్నది. కావున ఉదార స్వభావులు తమకు తోచిన వాణికవిరాళములను, మూసిక విరాళములను, అట్లు చేయజాలనివారు తమకు తోచినంత మొత్తమును ఒక్కతేపగను దయచేసి ఆయుర్యేదాభివృద్ధికి తోడ్పడుదురుగాత యని సవినయముగ ప్రార్థించుచున్నాడను.

ఆయుర్యేద కలాశాల } పండిత. పి. గోపాలాచార్యులు, పున్నపురి 21-8-18 } (ప్రసిద్ధిపత్రం)

స్థానిక వార్తలు

తపాలు నోటిను:—కొలంబొమిడుగ బంపించు మీడిను తపాలు ఈ నెల 24 వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురి జనరలు తపాలాఫీసులో కట్టి చేయబడును.

చెన్నపురి సాంఘిక సేవాసంఘము:—ఈ నెల 24-వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు సంఘ సభ్యుల సమావేశము జరుగును. గౌ. న్యాయమూర్తి టి. వి. శేషగిరిఅయ్యగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహింతురు.

దక్షిణ హిందూ దేశపు బ్రహ్మసమాజము:—ఈ నెల 25 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు ఇ. సుబ్బుకృష్ణయ్యగారు సమావేశమందున (97 అడ్వాన్స్ లై వీధి) ప్రార్థనముసలిపి భాగోపదేశము గావించును.

చెన్నపురి ఉపాధ్యాయ సంఘము:—వై సంఘమువారు రేపటితోజు (24-8-18) సాయంకాలము 5-30 నిలకు తిరుకల్కేటిలో కలెక్టు హైస్కూలు భవనములో జె. హెచ్. స్టోనగారికి విందుచేసెదరు.

కలరా:—పెరియప్పారెమ్మలో కలరా అంటు వ్యాధి కలదు. ఈ నెల 25 వ తేదీ యాదివారమున జరుగు ఉత్సవము జూడ బోవువారికి యాచార్లకి అంటుకొను నగు భయము కలదు. ఇదిగఱకు నగరముందున్న వాటికిదోడుగ క్రొత్త కేసులు గూడ వచ్చుటకు ఆవకాశము లున్నవి. కాబట్టి అచ్చటి కేసులను పోగూడదు.

మరియొక తపాలు నోటిను:—అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములకు కలకత్తామీదుగా కాంగ్రెసువహుద్యోగమున బంపబడు తపాలు రాబోవు నెలైంబరు 21-వ తేదీ సాయంకాలము 6-15 నిలకు చెన్నపురి జనరలు తపాలాఫీసులో గట్టిచేయబడును. 'కాంగ్రెసువహుద్యోగమున' అని వ్రాయబడిన తపాలు మార్చిమె యా మార్గముగుండు బంపబడును.

ఆరాజకులు పోలీసువారిని తుపాకులతో గాల్చుట:—కల్కత్తాకువారు రాజకీయాందోళనపు కేసులో బట్టుబడిన హరిచైతన్య అనువానిపై జేయబడినకేసు విచారణ డక్కును వ్యాయక్రలచే విచారణ చేయబడినది. గత జూన్ 15-వ తేదీని పోలీసు కూపరించెండెంటు వార్డిలుగారు కొండటిపై ననుమానపడి కల్కత్తాకువారుల సొకగృహమును పోలీసువారి చే ముట్టడిచేయించెను. ఇంటిలోనుండి ఇరువురు పోలీసువారి వై యుపాకులను ప్రేల్చి వారంబించిరి. ఈ దెబ్బలటలో నిరువురు పోలీసువారికి గాయములు తగిలినవి. ఆరాజకులలో నిరువురికి గూడ గట్టిగాయములు తగిలినవి. అందు ఒకడు తక్షణమే మరణించెను. గాయములు పొందిన ఇరువురు పోలీసువారిలో నొకడు కొంత కాలమునకు మరణించెను. హరిచైతన్యకు అప్పడే పట్టుబడినను, వానిసహకారులలో నొకడుగూడ పోలీసువారిచే జిక్కెను. మనుష్యులను ఆయుధములను ప్రోగుచేసి రాజుగారిలో యుద్ధమునకుపరమైనది వారియొద్దకేమై యున్నట్లు పల్లిక ప్రాధిక్యముగారు నడిపిరి. హరిచైతన్యని గృహమందు మూడు విస్తోర్ణము, కొంత తుపాకిమందును బయటపడినవి. మేము నిరపరాధులమని వాదించినను ఆరాజకులవై నేరములు స్థిరపరచబడినవి.

వృత్తాంతములు

యొద్దరణ పత్రములు:—21 వ తేదీ వరకు విక్రయము రు 29,57,57,000 లు.

మహాత్మాగాంధీగారు:—గాంధీగారికి చాలస్వస్థతకలిగినది. వారికత్యవసరము లగు పనులను చూచుటకు తగినకత్తి కలిగినది.

బండిపోటు:—కొట్లకు దోచుకొనుట అధికమగుటచే బోరాడు కెయిరాజిల్లాలలో భావ్యపు వర్తకులు కొట్లకు మూసివేసిరి.

సీమటపా:—టపా సంకతి తెలియలేదుగాని జూలై నెల 9-వ తేదీ ముద్రతో యూరోపుదేశమునుండి వచ్చినలేఖలు మంగళవారమునాడు లాహోరులో పంచివెట్టబడిన.

మిత్రమండలి, బల్లారి:—ఈ సంఘపు 13-వ వార్షికోత్సవము ఈ నెల 24-వ తేదీ శనివారమునాడు గౌ. వి. ఎన్. శర్మ, వి. ఏ. వి. ఎల్. గారి అగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద బల్లారిలో జరుగును.

రంగూను మ్యూనిసిపాలిటీ యువోగ్యులు:—జీతమును హెచ్చింపవలెనని 14 గురు కోరిరి. హెచ్చుగ్రేడులో కొంత కాలము పనిచేసినవారికిమాత్రమే హెచ్చించుటకు తీర్మానింపబడిన.

నేపాలీభాష దేశభాష:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారిచే దేశభాషలుగ ఆమోదింపబడిన భాషలలో 1920 సంవత్సరమునుండియు నేపాలీభాష గూడ జేర్చుటకు ఏర్పాటు జరుగుచున్నది.

చెంగల్ పట్టుబండులనుసభ:—ఈమహాసభ ఈ నెల 24-వ తేదీ శనివారము పూలు 11 గంటలకు తిరుకల్కేటి లక్ష్మీ నాటకకాలాభివనమందు జరుగును. మ. ఏ. రంగస్వామి అయ్యగారు వి. ఏ. వి. ఎల్, ఎఫ్. ఎం. యు గారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహింతురు.

బర్మాలో పతకము:—రంగూనులో గూడపెప్పర్లకాన్యెంటులలో మార్గరేటు మేరిపోదరికితె. గవర్నరుగారు కే. వి. హెచ్ సతకము నొసగిరి. క్రాడకుసతి ప్రధాన వ్యాయమూర్తిగాల్లను మరి పలువురు మతిగురువులను వచ్చిరి. స్త్రీలెవరును ఆహ్వానింపబడలేదు.

శ్రీవారాయణ భక్తజన సంఘము:—మలబారు వాస్తవ్యులగు శ్రీ వారాయణగారు 62 వ జన్మదినముహోత్సవము ఈనెల 25 వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 5-30 నిమిషములకు లాక్సోలో అంజుమానము భవనము, (హంటు రోడ్డు) గౌ. న్యాయమూర్తి టి. సదాశివయ్యగారు, వి. ఏ. ఎం.ఎల్, గారి అగ్రాసవాధి పత్యముక్రింద జరుగును.

భారతరాజులు, యుద్ధము:—నవాబు సాజిద్ ఆలీ ఖాన్ మండల్ గారు 10 వేల రూపాయలు ఖాన్ బహుద్దూర్ ఉమెదరాజ్ ఆలీఖాన్ మండల్ గారు 5 వేల రూపాయలు వారియూ మహారాజావారు వెయ్యి పాసులును (15 వేల రూపాయలు) లింబిడితకు సాహెబుగారు 10 లాట్టి పట్టలను యుద్ధమునకు సహాయ మొనర్చిరి.

యానద్ భారతైకభాషా సంఘసమావేశము:—బొంబాయి నగరమునజరుగనున్న ప్రత్యేకమహాజనసభ జరిగిపడ ప యానద్భారతైకభాషాసంఘసమావేశము జరిగి కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల నెన్నుకొనుట, వివిధరాష్ట్రములందు పని జరిగించుట కాయారాష్ట్రములయందు కమిటీలవారిని నిరూపించుట కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిని నియమించుట మున్నగు కార్యక్రమము జరుగును.

మంగళేశ బాతీయవాదినాయకులు:—ఈ నెల 22-వ తేదీని కలకత్తాలో దాష్టానీయందిరమున మంగళజన సభవారి ఏర్పాటులను చక్రవర్తిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సభజరిగినది. ఆందరును స్పెషలు కాలగ్రెనుకు వెళ్లవలెనని తీర్మానింపబడినది. మితవాదులభావము నిరసించుచు తీర్మానము చేయబడినది. దేశ

భక్తులగు జేతీయులందరును కాలగ్రెనుకు విధేయులై కాలగ్రెనుసభలకు వెళ్లవలెనని సి. ఆర్. దాసు, కే. వి. దత్తుగారు ధ్వజ స్థాపించిరి.

హిందూదేశ సేవక సంఘము:—ఈ సంఘమువారి కార్యనిర్వాహకగర్గ సమావేశమునందు సభ్యులెవరును స్పెషలు కాలగ్రెనుకు వెళ్ళగూడదనియు మితవాది సభకు వెళ్ళవలెననియు తీర్మానింపబడినది. ప్రస్తుతముదేశమునకు సంబంధించిన యుఖ్యతను విషయములచర్చ జరుగునుగాన మితవాదుల సక్రమవిధాన మనుసరణీయముగాని హానికరమగు నన్య విధాన మనుసరణీయము గాదని నాయకులు నిశ్చయించిరని సంఘమువారి "సర్వేంటు" పత్రికవ్రాసినది.

రైలువేవారి ద్రవ్యనష్టహరింప బడుట:—సింహళపు గారంటీడు రైలువేవారి ద్రవ్యమునుండి 36 వేల రూపాయలు గత శుక్రవారమునాడు అపహరింపబడినవి. చితా అనగాజ పుస్తకములన్నియు మిక్కిలి బాగరూఃతతో శోధింపబడినవి. ఆనాటిరాత్రి 10 గంటలవఱకు రికార్డు పరిశోధన జరుపబడి మరుసటిదిన మదయమున తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. గత నెల 23-వ తేదీనుండియు వెదవ రాయగారు రోగపీడితులై యింటి యొద్దనే నిలచిరి. ఆయనలేబోవుట దొంగతనమును పట్టుకొనుటకు మిక్కిలి కష్టము కలిగించుచున్నది.

సింధుయుద్ధపత్రిక:—ఒక వాణిపత్రికను ప్రారంభించుటకును జెయిలిగజేటు ప్రతికాసంపాదకుడగు లక్ష్మణుగారిని ప్రధానసంపాదకునిగా నియమించుటకును తీర్మానింపబడినది. భానుచందు గారిని సహాయ సంపాదకునిగా నియమించెదరు. కావేరీనీరు కావేరీనీరునుగూర్చి చెన్నపురిపత్రికలలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసముల కన్నిటికిని మైసూరు దొరతనమునా రొకప్రత్యుత్తరమును ప్రకటించిరని తెలియుచున్నది.

ఎలగుగొడ్డుచే నెదుర్కొనబడుట:—కొలంబొమిండి పటాది అను సొక సిక్ హారి గ్రామమునకు కాల్ పడకు బోవుమండిన ఫెస్టింగు అను పాశ్చాత్యుని నొకఎలగుగొడ్డు ఎదుర్కొనెను. దానిని తుపాకితో గాల్చి జంతుటకు వారు యత్నించిరి. కాని గురితప్పిపోవుటవల్ల అది ఆయనవైబడినది. వారివెనుక నె వచ్చుచుండిన ఉడ్డుమన గారు తుపాకితోగొట్టి దానిని నేలగుల్చి పోలోచించి తుపాకితో దానికలవైగొట్టిరి. కాని తుపాకి రెండుముక్కలయ్యెను. పిదప నాఎలగు ఉడ్డు మన గారివైబడి వారి కుడి మోచెయ్యని గాయపరచెను. ఫెస్టింగుగారి కాలు గాయపడెను. వారు మోటారుబండిలో తిరిగివారికి దిసిగొనిపోబడిరి.

ముస్లిములీగు:—స్పెషలు ముస్లిములీగు సమావేశము బొంబాయిలో ఈ నెల 31 వ తేదీని నెలైంబరు 1 వ తేదీని జరుగును. ధాయిసంఘసభ ఈ నెల 28 వ తేదీని జరుగును. సన్మాన సంఘసభ్యులు పాశ్చాత్య పద్ధతిని కోరినదినునకు రు 12 లును జేతీయసద్గతిని కోరిన రు 3 లును యయ్యవలెను. సన్మానసంఘమువారి వ్యాపార బసలను కుదుర్చుకొన గోగు వారు మోడ్డుమలీగు కార్యదర్శులు, ఆరిసుజనము, కొటబొంబాయి అని వెంటనే వ్రాయవలెను. ఆలస్యమైన బసలుదొరకవు అధ్యక్షు డగు మహమ్మదాబాదు రాజుగారును గౌ. సయ్యురు కలీదుహుస్సేనుగారును 23 వ తేదీని బొంబాయికి వచ్చెదరు.

రెడ్డుట్రయాంగిలు కేంద్రము:—ఈకేంద్రము స్థాపితముకొలకు ఈ నెల 19 వ తేదీని రంగూనులో నొకసమావేశము జరిగినది. లెఫ్టెనెంటు గవర్నరుగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. యువకుల క్రొత్త సంఘమును పోషించవలసిన దని అగ్రాసవాధిపత్యులు ఉపవ్యాసము చెప్పిరి. మేజరు జనరలు యంగురంగూను వై. ఎం. పి. ఎ. ఆధ్యక్షులగు బార్ని జేను స్టాక్, జె. ఆర్. హార్డి మన్, వి. ఆర్. వెల్టెటనుగార్లు కూడ నుపవ్యాసములు చెప్పిరి. వై సంఘ పోషణము నిధికిగాను అగ్రాసవాధిపత్యులు వెయ్యిరూపల నిచ్చిరి. ఆసమయమునదే బర్మానుండి ఇంగ్లాండునకు బోయిన జనరలు రైటుగారు వై సమావేశమునకు రానిపేతువుకు వగచుచు వ్రాసినలేఖ చదువబడినది.

ప్రత్యేక మహాజనసభకు ఆస్కాన్ము ప్రతినిధులు:—ఈ క్రింద సుదాహరింపబడినవారు ప్రత్యేకమహాజనసభాప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

గౌ. కామినీమూలచందు, బిషెక్ చంద్రపాలు, దాక్టరు సుందరమోహనదాస్, వెరిమలోహము, పినాయాంద్యి నాడు సాటిల్ కక్లాహచంద్రచక్రవర్తి, భర్మదాస్, మోహంద్యి నాధుదత్తుగార్లు ప్రత్యేకమహాజనసభాప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రెండవ యుద్ధములముసకు

(1197)

ద ర ఖా స్తు లి పు డ వే క్షి త ము లు.

ఈ యుద్ధము నూటికి 50 వాళ్ళు చచ్చినారు. ఈ యుద్ధములముసకు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యుద్ధములముసకు. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925వ॥లో 100-కి 10కి రూ॥ము, 1928లో 100-కి 105 రూపాయలును వత్తములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదామకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చించి మీ చేతులనాసి పంపుడు.

ద ర ఖా స్తు న మూ నా.

మదరాసు జ్యూరిక్ వారికి..... 1918.

కో ర్ డ ప తి,

అయ్యా,

ఇందులో రూపాయలచెక్కున లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికొక యుద్ధములముసకును (ప్రామిసరీఫోటు #) సొకదాని నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సొమ్మును ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముకావలయునో ఆ సంవత్సర ముందెనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయదు.

* 1921, 23, 25, 27 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

ప్రెజిడెంట్ ఇచ్చబడును.

ఇట్లు నిశ్చయపరచుదు.

శేరు.....చిలనము..... (స్వప్రకార ప్రాయశ్చయము)

వి ర్వా మి నా నంగ మము

విరవామినానంగము

శ్రీ మద విశ్వనాథాయ నమః

ప్రాస్తు

విరవామినానంగము.

లండను, ఆగస్టు 20 (మధ్యా 12-30) విరవామినానంగము ప్రకటించిరి:- మేము నోన్ బ్రెక్కు ఆటర్ స్ట్రీక్ రోడ్డుల ప్రాంతములకు మనపండ్లను ముందుకు తేర్చి 182మంది కైదీలను పట్టుకొంటిమి. చిట్టి ఈశ్వరమునందు కొన్ని స్థానములపై శత్రువులు 4 సార్లు ముట్టడి గలుగగా వారిని పారదోలితిమి. లేదా అను పురహుకు పశ్చిమమున నున్న ఒక స్థానముపై ముట్టడిసల్పితిమి. మనవేగుదళములు లా, లిస్ నడులనుమనకు మట్టి కొంత పురోగమము సల్పిన. వారిపైను పారదీన్ మెర్సిల్ రోడ్డునకు తూర్పుపై పున నున్నాడు.

శత్రువులపై బడుట.

లండను, ఆగస్టు 20 (మధ్యా 2-30) జనరలు మాంజి న్నగారు నేటికిము 10 మైళ్ల సేనాముఖమున ఆయిన్ ఎయిసీ నడులనుమనకు మట్టి శత్రువులపై తీవ్రముగదడుకలిపిరి. పురోగమము బాగుగా సాగుచున్నది. ఇంతకంటె 2 మైళ్లదూరము పురోగమము సల్పిరి. ఇదివరకే 500 మంది కైదీలు పట్టుకొనడిరి.

యుద్ధస్థితి.

లండను, ఆగస్టు 20 (మధ్యా 3): యుద్ధస్థితి కడు విచిత్ర మగు అక్కతి బాల్కువున్నది. జనరలు మ్యాక్ గుగారి పురోగమమును పరీక్షింపగా శత్రువులీ రంగమునుండి మే మిక్ డెన్ డె ముస పండ్లకి నెట్టి వేయబడుదురని యూహించుకొని యున్నది. పరాసు వారు ఎయిను పండ్లకిగాక మార్షెన్ రోయి లాసిగ్నిపండ్లకి గూడ చుట్టివేయు ఉపద్రవము శత్రువులకు గలుగవచ్చును. ఇంతేగాక ఇంకేమైన విశేషదూరము పురోగమమును మ్యాక్ గుగారు కొనసాగనిచ్చినచో ఎయిలెట్టిపండ్లకూడ చుట్టివేయబడి మేమిక్ డెన్ డె ముస మార్గములు తెలువబడును. జనరలు మ్యాక్ గుగారి సేనకు ఎడమప్రక్కనున్న జనరలు వాంబర్ట్ గారిసేన ఆయిన్ లోయ యందు పురోగమము సజ్జుచున్నది. అక్కడ జర్మనులు మొండిగ ప్రతిఘటించుచున్నారు. లిస్ రంగమునందు బ్రిటీషువారి టీవల సన్నిపత పురోగమమునకులన కెలోనులోని ఖనిజస్థానము కాపాడబడిన దని పరాసు ప్రతికట సంకల్పితి దెలిపివె.

మాన్సిన్సు సేనావిజయము.

లండను, ఆగస్టు 20: (రాత్రి 10 - 35) జనరలు మ్యాక్ గుగారిసేన కట్టు, తెబాహానిక్ అను గ్రామములను వశ

పరచుకొని నేటి మధ్యాహ్నము 3 గంటలపుట్టికి 2800 మంది ఖయిలీలను పట్టుకొని నని రూటరుకు దెలియకచ్చెను. కట్టు అను గ్రామము సొద్ద నేడు అతికష్టమగు భూమిపై రి మైల్ల పురోగమము జరుపబడినది. పరాసువారు టూర్పియన్లు అను స్థానమునకు తూర్పునున్న పీఠభూమి నాక్రమించుకొని కెమెలిక్ అను స్థానము వైపునకు పురోగమము సజ్జుచున్నారు. లామెస్సీలుకు తూర్పునున్న 160 వ కొండ యొద్ద శత్రువులు తీవ్రముగ ప్రతిఘటించున్నారు.

పరాసురంగము.

లండను, ఆగస్టు 21: పరాసురంగమునుండి రూటరు విశేష నిన్నటిసాయంత్రమున నిల్లు ప్రకటించెను. నేటియంద యమున పి: ప్రెజునుండి వాంబెనాయువలకు 20 మైళ్ల సేనాముఖమున పురోగమము జరిగియుండెను. రాత్రియందు జర్మనులు నూతనదళములను చాలదూరము వెనుకనుండి తెచ్చిరి. మాంటుకెమ్మెలును పట్టుకొనిన తేగర్ దిశము మున్సిన్సు సేనకు ప్రతిఘటించుటకు సాయమున్న రంగమునుండి ఇచ్చటికిమార్చబడిన. ఈ అధిక సేనలనుమనకు ప్రయోజనము గలుగలేదు. యుద్ధము ప్రారంభమైన మూడుగంటలకు పరాసు వారు మొత్తముమీద సేనాముఖమునంతటను 2 1/2 మైళ్లదూరము పురోగమమునడిపిరి. వేలకోలది కైదీలు పరాసువారిచే పట్టుబడిరి. జర్మనుపదాతిదళము బాగుగయుద్ధము సలిసెనుగాని వారినిరంగులు దుగ్గలములై యుండెను. విమానకార్యము లేనేలేదు. యుద్ధము ప్రారంభమైన ఒకగంటలో పరాసువారు జర్మనుపండ్లకినంతటినిదాటిపోయిరి. ఆదియవ్ కోర్ లోయగుండ పోవుటయేఅతి దుర్లభమగు కార్యమైయుండెను. అలొయయందు ఉత్తరభాగమున శత్రువుల నిరోధకపండ్ల నిలిచియుండెను.

ఎయిసీ రంగము.

లండను, ఆగస్టు 20 (మధ్యాహ్నము 4): పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:- లాసిగ్ని ప్రెస్టింకోరు రంగము లందు జ్యుయిన్ ఎయిసీ నడుల నడుమను ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. నిన్నటి సాయంత్రము మేము మార్షెన్ అను స్థానమునకు వాయవ్యమున నున్న వాసెన్ గ్రామమును స్వాధీనపరచుకొంటిమి. మెయిసక్ డిహెం వెనుకకు పశ్చిమమున శత్రువులు వ్యర్థమగు ముట్టడి సలిపిరి. జర్మనువిమానములు నిన్నటి సాయంత్రము నాన్సిపురముపై బాంబుగుండ్లను వేసిరి. 6 గురు నిమిషములు మృతి సొందిరి. 20 మందికి గాయములు తగిలెను.

అభినందనములు.

లండను, ఆగస్టు 20: చతుర్థ దళము ఇటీవల బడసిన మహావిజయమునకు అత్యుత్సాహంతిము లగు అభినందనముల నర్పించుచున్నానని జనరలు మ్యాక్ గుగారు రాలిన్సు: గారికి తంతి నిచ్చిరి.

జర్మనుల తిరోగమము.

లండను, ఆగస్టు 20: ఆంగ్లవిజయమునుండి కైటరు విశేషమును నేడిట్లు తిలిచివచ్చెను. తిరోగమము సలుపుచున్న శత్రుసేనలకు మానేసలు చాల యొత్తిపి కలిగించి వెక్కువమందిని నష్టపరచెను. శత్రువులపద్ధతి దురుగులాటగా నున్నది. నేడువేకువను శత్రువులు లాక్లెట్ మెర్సియబర్గ మార్గముపై తీవ్రముగా గుండ్లను బరిపీరిగాని పదాతులు తలపడలేదుగాన నది స్వగత్యుపయత్న మే యగును. పూర్వతెగ్గిన కొద్ద మే మన్నిస్థానములను వశపరచుకొంటిమి. జనరలు వానక్వెస్టు గారి యాజమాన్యముక్రింద నున్న ఆరవ జర్మనుసేన వెనుకకు పోవుచున్నది. జనరలు, వానక్వెస్టుగారి కమాండరు. ఇతడు వ్రాసినగ్రంథము లన్నివిషయములకును గూడ సంబంధించియున్నది గాన నది యాచరణమునం దెంతవరకు వినియోగించునో చూడవలసియున్నది. రాత్రి చాలగర్వము కురిసినది గాని యిపుడు మ్యాక్ గుగారు సుగమముగానే యున్నది.

జర్మనులు ముందుగా నాలోచించినరీతి నే పురోగమము సలిపినచో వారికిపుడు విషమస్థితి కలిగినది. మేము మెర్సియబర్గ తూర్పునున్న స్థానము నాక్రమించుటచే వారు 18 వ తేదీని మెర్సిల్లీని తొందరగా వదిలిపోయిరి. జర్మనుల తిరోగమము ప్రారంభమైనది మొదలు మేము 6000 మంది జర్మనులను వశపరచుకొంటిమి. “జర్మనుల సైనికోద్యోగులను సైనికులను నిబంధనల నతిక్రమించుచున్నారు. వారిలో పలువురు యుద్ధరంగస్థితిని గూర్చి అతికయోత్సలము వ్రాసి పంపుచున్నారు. శత్రువులు జయించుచున్నారనియు మరణము లధికముగ నున్నవనియు ఆచారపదార్థములు బట్టలు మున్నగువి చాలకెక్కువగా నున్నవనియు వారు వ్రాసిరి. ఇట్లు దుష్ఫల సూచకము లగు లేఖలను వ్రాయటం ఆపరాధము. వారు కెత్తొర్పు లగుదురు. శత్రువులను తలపడ నాజ్ఞాపింపగా 418-వ పదాతిదళమువారు నిరాకరించి నేనాని కాక్షేపణలేఖను వ్రాసెనని జర్మను సర్వ సేనాసంఘాధ్యక్షుడు జనరలు పిన్సిట్టి వాను చూపుట వ్రాసెను.

నిన్న రాత్రివరకు ప్లాండర్సులో 19 గురుద్యోగులను 848 స్త్రులు సైనికునిను పట్టుకొంటిమి. శత్రువుల కత్యధికమగు నష్టము కలిగిన దని ఆంగ్లవిజయమునుండి నేడు తిలిచివచ్చినది.

మిత్రముండిలి పురోగమము.

లండను, ఆగస్టు 19: కోయి, చాత్మెను, వ్రెస్నె యియున్న గు యుక్తిస్థానములను మిత్రముండిలివారాక్రమించి, పురోగమము సలుపుచున్నారు. ఆరవదళములందు శత్రువులు తీవ్రముగా నెదిరించుచున్నారు. మరియు పదాతిసేనను రణముఖమునకు పంపుట ముమ్మారు ప్రోత్సాహపరుచుచున్నారు. మిత్రముండిలివారు క్రమక్రమముగ పురోగమమును సలుపుచు గుండ్లనల స్థానములను వశపరచుకొన నాయుచున్నారు. జర్మనులు పెద్దయెత్తున పురోగమమును సలుగనెంచి సోయకును ఎయినుకును వెనుక వెక్కుమైళ్లవరకు వరకులను కదలించుచున్నారు.

విమాన దళము.

లండను, ఆగస్టు 16: జర్మను విమానదళమునకుంట్ల ఆంగ్ల విమానదళము చాల మించుటచే జర్మను విమానదళము నామావశిష్టమైనది. ఆంగ్లసేన జర్మనుసేనకంటె చాల ముస్థిరతను గాంచినది. ఆమెరికా సేన గూడ నట్లే ప్రవర్తనకునున్నది. జర్మనుల నాకాదళమును భూసేనయునుగూడ నోడినవి జర్మను నాయకులయుక్తి పని చేయనందులకు జర్మనులు దిగులుచెంది యున్నారు. రస్సెన్స్థితి చాల నవాయకరముగ నుండుటచే జర్మనులు మరల సంధి ఆవస్థుండనమును జరుపవచ్చును.

జర్మనుల స్థితి.

లండను, ఆగస్టు 19: జర్మనులకు కార్యప్రారంభోత్సాహము నశించినదిగా వారు మ్యాజుకు పోటిపోవచ్చును. శత్రువులు ఆంబర్సునుండి రీజవరకు మాత్రల వెట్టెలతోను సిమెంటు పీఠాలతోను రక్షకపట్టల వేర్చుచు చున్నారు. తిన్నగా వెనుకకు పోవుటలేక హిందెబర్గ పండ్లకుకకు పోవుటయే జరుగవచ్చును. అట్లుచేసిన ప్లాండర్సును ఖనిజప్రదేశమును జర్మనులవశమునకుండ నవకాళిముకలను. ఈ రెండును చాల నెడముగా నున్నవి. మధ్యభాగమున తలపడిన తప్పక వశమగును. జర్మను యువరాజును ప్రెస్సెర్నూప్రెప్రెక్షుగూడ జర్మనీకి పోవుచున్నారు. వారిస్థానమున క్రొత్తవారు నియమింపబడిరి.

విమానరంగము

లండను, ఆగస్టు 20:—విమానమంత్రివర్గము వారిట్లు ప్రకటించిరి:—స్కాట్లండ్ లెండువైపులను స్థానికయుద్ధము జరిగినది. నదికి దక్షిణమునందు శత్రువులపూర్వపంక్తికి తూర్పున మేమేర్పడుచున్నాన స్థానములను శత్రువులు ముట్టడించగ వారిని పాఠదోలితిమి.

బ్రిటిషు రంగము.

లండను, ఆగస్టు 20:—(రాత్రి 10-55) బ్రిటిషు వారిట్లు ప్రకటించిరి:—స్కాట్లండ్ లెండువైపులను స్థానికయుద్ధము జరిగినది. నదికి దక్షిణమునందు శత్రువులపూర్వపంక్తికి తూర్పున మేమేర్పడుచున్నాన స్థానములను శత్రువులు ముట్టడించగ వారిని పాఠదోలితిమి.

మేము ప్రాంతోజుతు తూర్పున తీవ్రయుద్ధమునలిపి స్వల్పదూరము పురోగమము సలిపి ఖైదీలను పట్టుకొంటిమి. లిస్ నదిమీదను కొంతస్థలము నాక్రమించుకొంటిమి. లెహ్ నెట్టి గ్రామమును స్వాధీనపఱచుకొని మెర్స్ట్రిక్ తూర్పునకు వచ్చితిమి. వియర్ హోక్, లాకోరోస్నా (మెర్స్ట్రిక్ త్రవమున) లకు గూడ నాక్రమించుకొంటిమి. లోకరుకు త్రవమున శత్రువుల ముట్టడిని భగ్గు పఱచితిమి. నిన్నటి ప్రాతః కాలమున మన వైమానికులు లిన్ థీ కి దక్షిణమున ఫాల్కెం పిన్ విమానస్థానమును జయప్రదముగ ముట్టడించిరి. చాచిగునందు డివార్ నేకములకు బాంబులను పుర్రుకొనుటకు ఆనేకస్థానములపై నేటి విమానాలయముల ననేకములను గొట్టి అగ్నిగలిగించిరి. మనవిమానముల కధ్యంతరము గలిగించుటకు వచ్చిన శత్రువిమానములు పాఠదోలబడెను. మన విమానము లన్నియు తిరిగివచ్చినవి. బ్రూజను నాకాదికాణస్థానములమీదను గాయెనెల్ రైల్వేస్టేషను మీదను ఆనేక ఫిరంగియును స్థానముల మీదను బాంబులను వేసితిమి. పగటిపూట 15½ టన్నుల బాంబులు వేయబడెను. మేము 14 శత్రువిమానములకు నేల గూల్చి 7 విమానములను నిరుపయోగపఱచి కూల్చితిమి బ్రిటిషు విమానములు 7 కనబడుటలేదు.

బ్రిటిషునాకావిమానముల పోరు

17 శత్రువిమానములు నేలగూలుట

లండను, ఆగస్టు 21:—ఆగస్టు 15, 16 తేదీల మధ్య నాకాదళమునకు సంబంధించిన వైమానిక సైనికులు బ్రిటిషు దగ్గర నున్న సోల్స్ ఫూలమీద 15-10 టన్నుల బాంబులను ప్రోసిరి నాకాధికారులు తెలుపుచున్నవారు. బ్రూజను శత్రువులు, విమానవిధ్వంసక యంత్రములమీదను గూడ ప్రేరేతు వస్తువులను వైచిరి. బెస్టెం, ఓప్టెంకురేవులు, బ్రిటిషి, ఏయర్ టికు మిడిలుకర్లు, పాశ్చిమజేలకాల్వ, శత్రువర్తక నాకల మీద గూడ వైచి నష్టమును గల్గించెను. 9 శత్రువిమానములను నాశనమొనర్చితిమి. 8 దిండిని క్రిందకు బారద్రోలితిమి. మా విమానము 4 నష్టపడినవి. ఇందులో ఒకటి హాలండులో దిగినది.

ఇతర సమాచారములు

జయకరముగ బ్రిటిషువారి ముట్టడులు.

లండను, ఆగస్టు 21:—నేటియందయమున ముట్టడి సల్పినదశము జనరలుబింగుగారి యాజమాన్యముననున్న మాడ వటలము మోయెకోవిల్లి, బోకోటసరు ఆంకరుమధ్య రణము ఖము 9 మైళ్లవరకు వ్యాపించినది. కత్ఫిస్ నాహము లేకుండగ నే సుదర మొనర్చబడినది. అందుచే శత్రువులు ఆశ్చర్యమునొందిరి. కొరు సెబ్యూయాచియలు లీవెటిలులు స్వాధీనమైనటులు నమృతమగు వార్తలు ప్రకటించబడినవి. యాచియలాలీ గాంసు మా స్వాధీనమైనటులు అధికారవర్గమునకు చేరినవారు తెలిసిరి. ఈ రెండవసమాచారము నిజమైనచో ఈ స్థలమందు మాడుమైళ్లు ముందుకేగితిమి.

యుక్తిచే ఆశ్చర్యపడుట

బ్రిటిషువారి ప్రధానకార్యాలయమందున్న యాటరు విశేషుడు డిల్లు చెప్పచున్నాడు:—ఉదయమున మంచులో అతిచాతుర్యతో ముట్టడి సల్పి శత్రువులకు ఆశ్చర్యమును కలుగజేసిరి. కొన్ని స్థలములందు జర్మను కాల్బలములు చాల బలహీనముగ నుండెను ఒక్కొక్కకంపెనీయందు 50 వంది మాత్రముండిరి. ప్రథమమున ప్రారంభించిన ముట్టడియందు కొన్ని యధ్యక్షులగుట బట్టుకొంటిమి. ఈముట్టడి మాకు జయవర్ధిముగ జరుగుచున్నది. మొదట పొగవంచుకురి యుటచే మావైమానికులకు కొంచెము అటంకము కల్గినది. మంచు విడిచిన పిదప వైమానికులు స్వేచ్ఛగా పోరిరి.

జర్మనుపత్రికలు

సంతాపమును నూచించుచున్నది. నేనాబలమువలన విజయము కలుగునట్లులేదు. నేనానాయకులు శక్తియులను భ్రమింపజేసిరి. నష్టమును పూరించుటకు అప్రేరియా టర్కి నేనలను పరామర్శమునకు రావించుటకు జర్మనులు యత్నించుచున్నారని జర్మనుపత్రికలు వ్రాసెను.

యుక్తిచే గెలుచుట.

లండను, ఆగస్టు 21:—సాయం 10-30 బ్రిటిషు వారి ప్రధానకార్యాలయమందున్న యాటరు విశేషుడు డిల్లు చెప్పచున్నాడు:—జనరలు బింగు యుక్తిచే తలపడుట వలన వాకెబలోగారి వైస్యమునకు నేడు చాల ఒత్తిడి కల్గినది. చాలమంది శత్రువులను, ఫిరంగులను వశపరుచుకొనుచున్నారము. శత్రువుల నష్టము లెక్కువగ నున్నదని వారే ఒప్పుకొనుచున్నవారు. 18 వ జర్మనుపటాలము చాలనష్టపడినది. కాల్బలము, టాంకుబండ్లు అవశ్రవరాక్రమమునో సుదర మొనర్చెను. మావైమానికులు చాలమంది మాకుతోడ్పడిరి.

పరాసు పురోగమము

లండను, ఆగస్టు 21:—(సాయం 9-50) మాంగిక్ నేనాని వామచార్యమునకున్న వైస్యము 8 మైళ్లవరకు ముందు కేగ ననియు సింపెగ్నీ ఫంట్ యిజు, లాపాచురేలను స్వాధీనము జేసి కొని, క్యామిలీను, బైగ్నాకోర్పు పెంటు ఆలిక్ వెబూపోనిక్ సరిహద్దుల చేరెననియు యాటరు తెలుపుచున్నాడు. అడటి నుండి కోర్టిలవరకు పంక్తి మార్పుచెందలేదు. మధ్యభాగమున జర్మనులు చాలవరకు సానుగ్రి విడవాడిరి.

అధికారనివేదికములు

పరాసువారి పురోగమము సాగుచు నేయున్నది.

లండను, ఆగస్టు 21:—ఉదయము 1-40 పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—యావరకు దక్షిణముగ తీవ్రముగ పోరు సల్పితిమి. బోవ్రెగ్నీ నును స్వాధీనము జేసికొంటిమి. నిన్నటి పురోగమమున మాటిజి, ఓయినుమధ్య 500 మందిని బంపి కృతులుగ నొనర్చితిమి. బెయిల్లిశుండి ఎయినువరకు ఉదయమున 25 కిలోమీటరులవరకు ఓయినుకు తూర్పున ముట్టడిసల్పితిమి. వామభాగమున ఓనుకాన్యపు అటవి దక్షిణసరిహద్దులను కార్లీ పాంటు-కెయిను నెను సరిహద్దులను సమీపించితిమి. మధ్య భాగమునను లాంబార్డ్ బ్రిగియి కోర్టిల మాస్వాధీనమైనది. వాస్సెన్సు వు త్రవముగ నున్న పీతభూమిదగ్గర కొంతస్థల మాక్రమించుకొంటిమి. కుడిభాగముందు విబూపోనిక్, బూర్టియన్సు, కెయిసలాం-మెంటు, ఓస్టీ, కోర్టిల గ్రామములు మావశమైనవి. రణముఖమందు దంతటను సగటున 4 కిలోమీటరులు ముందుకు సాగితిమి మొత్తము 8 నేలమండి మావే బండికృతులుగ జేయబడిరి. ఓయిను, ఎయిను మధ్యముందు ఒకవోటుననే ఆగస్టు 19 వ తేదీనుండి 10 వేలమంది కెక్కువగ మావే జిక్కిరి.

జర్మనులు మాపురోగమమును ఒప్పుకొనుట

లండను, ఆగస్టు 19:—జర్మను వాయువాద్ర లిట్లు ప్రకటించుచున్నయిది:—భూవ్రాస్తెన్న పడమటి భాగమందు శత్రువులు చొరపడిరి. ఈ గ్రామము తూర్పుభాగము చివరకు మేము వరలిపోతిమి.

ఎడతెగని పరాసు విజయము

లండను, ఆగస్టు 20:—(4-40 సాయం) పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి. ఓయిజు, ఎయినుమధ్య శత్రువులు తలపడుటకు ప్రయత్నించ లేదు. రణముఖమందు దంతటను మా వైస్యములు జయప్రదముగ పోరుచున్నయిది. కార్లీపంటు, కల్లు మాస్వాధీనమైనవి. బ్యాసిగ్నీకి పడమరగ తీవ్రముగ పోరి కొంతస్థలము నాక్రమించుకొంటిమి. స్వాంపేనులో శత్రువులదొమ్మిని ప్రతివాతము గావించితిమి.

బ్రిటిషువారు ముందుకేగుచునే యున్నవారు

శత్రువుల ప్రబలముట్టడులు ప్రతివాతముగనుట

లండను, ఆగస్టు 21:—(సాయం 12-5) బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:—నేటి యందయము 4-55 గంటల యాంకర్ కు త్రవముగ వికారణరంగమున ముట్టడి సల్పితిమి. సంక్రృష్టికరముగ మేము విజయము గాంచుచున్నారము. స్కార్ప్ కు త్రవముగ నూతనముగ మేము వైకొనిన స్థానములపై శత్రువులు తీవ్రముగ తలపడిరి. వారిని తిరిమివేసి నారము. ఫ్యాంపోదగ్గర మాస్థానములను కొంతవరకు బల

పరుచుకొన్నారము. పెమ్బాబద్దలానది మధ్య రాత్రికాలమందు ముందుకు బోతిమి. లెహ్ రేలు మా స్వాధీనమైనది. లోకరు ప్రాంతమందు ఒక మైలువరకు వ్యాపించు రణరంగమున ఆంగ్లేయు వైస్యములు స్థానికయుద్ధమును జయప్రదముగ జరిపినవి. మేమును కొన్నిస్థలములను మా స్వాధీనము జేసికొంటిమి. కొంతమందిని బండిలుగ జేసివారము.

శత్రుస్థానములలో చొరబడుట

లండను, ఆగస్టు 22:—ఉదయము 12-30: గతరాత్రి బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:—నేటి యందయము యాంకరు నుండి మోయెన్ వెల్లి ప్రాంతమువరకు 10 మైళ్ల రణరంగమున మేము జయప్రదముగ ముట్టడి సల్పినారము. రణముఖమందు దంతటను శత్రుస్థానములలోపల ప్రవేశించి కొంతమందిని స్వాధీనము జేసికొంటిమి.

స్థలములు స్వాధీనమైనవి - పంక్తివ్యాపించినది.

మంచు దిట్టముగ పురుయుచుండ ఆంగ్లేయు సైనికులు మ్యాజీలండు సైనికులను టాంకుబండ్లతో ముందటిపంక్తు లందు దొమ్మిజేసిరి. బోకోర్పుసరు, ఆంకరు, పూస్సామాంటు, బకాయ, అబ్బెయినుజెను, ఎల్లీ, మోయెన్ వెల్లి, వీరి స్వాధీనమైనవి. అల్బర్ట్, అర్రాను ఇరువదారి సామీప్యమువరకు ఆంగ్లేయు వైస్యములు ముందు కేగినవి. యాచియలులీవెటిలు, లోగన్సు ఉడ్డు కోర్నెల్సులీకోర్నెల్సుని వశపరుచుకొనిరి. కాని యినువదారి ముఖముగను, యాచియలీ గాండుకు పడమరగను వివిధస్థలముల యందు తీవ్రమగుపోరు జరిగినది. శత్రువుల ముట్టడిని ప్రతివాత మొనర్చిరి.

తీపావలనకు ఎదురుగా, మేము ముట్టడించిన ప్రధాన భాగమున కు త్రవముగను శత్రువులలో మాకావలి వైస్యములు పోరినవి. బోయిలో, పెంటుమార్కు, మెర్కాటలు మధ్యమా పంక్తి ఒజ్యంభించినది. వీటూటెకుదగ్గరనున్న లీనురణముఖమందు గూడ మాపంక్తిని విజ్యంభించజేసినారము. ప్యారడిను తూర్పుభాగముగను, మెర్కెయిలు, అవుటరుస్టీను మధ్యగూడ మాసేనలు ముందుకేగినవి. కొంతమంది శత్రువులను బండిలుగ గొంటిమి. లోకరుకు దక్షిణముగ 88 మంది మాస్వాధీనమైరి.

శత్రువిమానము నేలగూల్చబడుట

శత్రువిమాన మొక దానిని నేల గూల్చితిమి. బ్రిటిషు విమాన మొకటి కాన్పించుట లేదు.

ఇంగ్లండు

పసివారి సమ్మెకట్టు.

లండను, ఆగస్టు 19:—వరుసగా ఉద్యోగము మాని ప్రతివారమును నిలిచి బోవువారికి ప్రతిరోజుపాలక సంఘము వారి నిధినుండి సొమ్ము రాబట్టుకొను విషయమున కనకూలముగా నూటికి 8 మంది అధికముగా వోటు నిచ్చినందున, నెప్టెంబరు 7వ తేదీనాటితో పని చాలించెదమని వారముదినములు ముందుగా నోటీసు నీయవలెనని నూలువడకు పసివారి సంఘమువారు తమసంఘములోని జనులకు చెలిపిరి. నూలుపని వారిసంఘపు కాసనసభవారి తీర్మానము వైనిధారణమున లక్షింపబడలేదు ప్రతికొంతకు అధికములగు నాకల నొసగెదమని ప్రభుత్వము వారు వాగ్దానము చేసినందున ప్రతిపరిపాలక సంఘము వారి శిఫార్సులను ఆమోదింపవలెనని కాసనసభవారు తీర్మానించి యుండిరి. దీనినే నూలువడకు సంఘమువారు నామోదించి యుండిరి. వరుసగాపసివారు పనిమానివేయు విధానమువలన తిట్టుకచ్చుచు గాన అది పనికిరాదని ప్రతిపాలక సంఘమువారు నిశ్చయించేసి ఆమెరికను, ఈజిప్టు, మిక్రితమునకు ప్రత్యులు వాకు మిల్లులందు పనివారు ప్రతివారమును తక్కువగ నూలు వడకు యంత్రములకుపయోగించు విధానము నేర్పాటుచేసిరి. ఇందువలన వారాంతమున పనిలేకుండువారిసంఖ్య తగ్గును. కాన ఇది వఱకు పనిలేకుండువారికి నూటికి 20 చొప్పున వేతన మొసగుదును. ఈ యేర్పాట్లు పనిలేనివారి కందతీకి నన్యాయుడని ప్రతిపాలక సంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

దక్షిణాఫ్రికా పత్రికాప్రతినిధులు

లండను, ఆగస్టు 20:—దక్షిణాఫ్రికా పత్రికా ప్రతినిధులు ఇంగ్లండులో దిగిరి. వారి కత్యుత్సాహకరముగ స్వాగత మొసంగబడెను.

ఆంగ్ల దేశ వ్యాపారము.

లండను, ఆగస్టు 20:—కాలైమానమున 19067253 పానుల విలువగల దిగువకులును 6189287 పానుల విలువగల ఎగువకులును గత సంవత్సరపు కాలైమానమునందు కంటె అధికముగా జరిగెను.

శ్రీ తివరక్షణన క్రచారకనిధి కార్యాలయము
చేపూర్తి, వైరరాబాదు, దిక్కను.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Imperial War Cabinet. Representative of India.

LONDON, August 20.
The "Times" states that though a definite decision is awaited it is probable that the representative of India at the periodical meetings of the Imperial War Cabinet will be the Secretary of State for India.

Indian Currency Question. "Financial News" Views.

LONDON, August 19.
The "Financial News" commenting on Mr. Montagu's statement, replying to Mr. Rupert Gwynne in the House of Commons, favours the abandonment of the present bimetallic experiment and reversion to the monometallic silver standard. The paper estimates that the future annual output of gold will only render fifty millions sterling available for currency purposes. India has always a large favourable balance of trade, which she draws in gold and silver. Gold prices have doubled since the war. Therefore, where India formerly drew one gold sovereign, she will draw two. The paper thinks that for many years after peace India is likely to be the trade creditor on balance for at least thirty five million sterling after paying the home charges of twenty five millions. The paper thinks that any further enormous movement of gold to India will deprive vast masses of our new paper money of any hope of convertibility, and it is convinced that perseverance with the gold standard in India is a sign of the death warrant of gold standard in the West.

Indian Reform Scheme

The 'Times' on the Rally of the Moderates.

LONDON, August 19.
The "Times" in a leader surveying the political struggle between the Extremists and the Moderates in India says: Recent past events have revealed the fundamental weakness of Indian political life, namely that in the past Moderates have lacked backbone. The movement which is now shaping, suggests that the Moderates are realising that they must not be content to sit down with folded hands. Indian politics should rapidly become far healthier than during the last ten years, if the moderates stick to their new course. The decision not to participate in the forthcoming special session of the Congress is the firmest step they have taken for many a long day. Unless the Moderates bestir themselves, very real danger lies in the fresh activities of the Extremists to gain the control of the prospective electorate in smaller towns and villages. That consideration gives great force to the recent letters of Sir Valentine Chirol and others on the subjects of communal representation.

LONDON, August 22.
The War Office has decided that from August 1st, the Distinguished Service Order, the Military Cross and the Distinguished Conduct Medal will be awarded for "services in action" only.

Cotton Control Board.

Rotation of Unemployment System. Attitude of the Board and Operatives.

LONDON, August 19.
In consequence of the necessary eight per cent. majority being polled in favour of the strike to enforce rotation of unemployment and secure payment from the Cotton Control Board Fund for weekly stoppages, the Executive Council of the Operative Spinners Amalgamation has instructed operatives to tender one week's notice ending on September 7th. The decision ignores the recent recommendation of the Legislative Council of the Textile Factory Workers' Association, endorsed by the Spinners Amalgamation recommending that operatives accept the Control Board's proposals which were formulated as the direct outcome of the Government promise to provide more shipping for cotton. The Board firmly holds to the proposal to abolish rotation of unemployment owing to abuses but has reorganised the system by which mills using American, Egyptian and mixed cotton and yarn will be allowed to run extra spindles for a longer period weekly. The week end stoppage of time will be reduced and unemployed payments increased twenty per cent. The Control Board is convinced that its concessions will absorb all unemployed workers.

Shipping Loss.

Progress Diminution.

LONDON, August 22.
The Press Bureau issues the following figures of mercantile losses for July. All figures are in gross tons. British 1,76,479, allied and neutral 1,36,532 total being 3,13,011. Compared with adjusted June losses, these figures show a British increase of 10965 and an allied and neutral increase of 20552 and compared with adjusted May losses the show a British decrease of 55301 and allied and neutral increase of 3829. Compared with July last year the combined British allied and neutral decrease is 262938. British losses in July exceeded building in the United Kingdom yards by 34531, but in the same month 1220 were completed abroad on British account reducing July deficit to 22311, compared with an average monthly deficit during the first quarter of this year of nearly 90000.

Sailings to and from Britain during July were more numerous than ever being 771898 gross tons for steamships exceeding five hundred tons representing an increase of 2,88,512 compared with June.

BUS AND TRAM DRIVERS, STRIKE SPREADING. Women Claim Men's Pay.

LONDON, August 20.
The streets continue to be without buses or trams and the strike is spreading. The point at issue is becoming absorbed in a general argument that women workers doing the same work as men are entitled to the same pay. The strikers' unions will confer to-morrow when important decisions are anticipated. The great majority of railway employees continue at work, but efforts are being made to bring them out. Tubes are overwhelmed with traffic adding enormously to public inconvenience.

"Bus & Tram Drivers" Strike. Provisional Settlement Reached.

LONDON, August 22.
Representatives of the unions concerned in the "Bus" strike conferred with Sir George Asikwith and it was recommended that work should be resumed pending a reference to the Committee of Production whose award caused the strike.

Britain's Cotton Stock.

LONDON, August 20.
The Control Board census shows that the following were the approximate stocks of cotton in Great Britain on July 27th. American 384,000 bales and 524,000; East Indian 122,000 and 162,000; Egyptian 210,000 and 213,010; other kinds 103,000 and 100,000.

British Trade Report.

LONDON, August 20.
There was an increase of imports in July, amounting to £19,067,253 and a decrease in exports amounting to £6,189,237 compared with July last year.

Coal Consumption.

Premier's Appeal for Economy.

LONDON, August 21.
Mr. Lloyd-George speaking at Cricklethorpe emphasised the necessity for saving coal and increasing the output. Without wishing to minimise British sufferings they were not to be compared for one hour with France's. All the latter's coalmines had been taken away. The least Britain could do was to provide for her wants. Great Britain also needed coal for war purposes. The miners could help just as much as if they were in the battle lines. He appealed to the people to use more wood as fuel.

South African Press Representatives. Cordial Reception in England.

LONDON, August 20.
The representatives of the South African Press have arrived in England. They were received very cordially.

Central Powers

Petroleum Train Exploded.

ZURICH, August 18.
An entire petroleum train exploded on Thursday at the station of Erlau in Hungary, causing immense damage. Telegraph and telephone communication with Budapest and northern Hungary is interrupted.

Fears of German Revolution.

Ludendorff's Precautionary Measures.

LONDON, August 21.
Reuter's correspondent says:—The following German order, signed by General Ludendorff, has fallen into our hands. "It has come to my knowledge that men on leave have spoken publicly of a revolution to break out in Germany after the war. One soldier from Etonish Westphalia declared that with this object, the men of his district, going on leave, were taking weapons with them, namely captured revolvers or hand grenades. I desire the kit of men going on leave to be searched as best cases, and when occasion offers, offences which are detected must be severely punished. Above all, I wish to impress upon superior officers, who hear such talk or hear of it through others, that they must deal with it immediately. The Home authorities and the Director of Military Railways will take corresponding measures".

German Newspapers Gloomy.

ALLAHABAD, August 21.
LONDON, August 19th.—The German newspapers are gloomy stating that no victory by force is possible. The army chiefs are blamed for misleading promises. The Germans are endeavouring to secure Austrians and Turks to replace their immense losses.—"Pioneer".

Russia

The New Situation.

Political Reverse for Berlin.

ALLAHABAD, August 21.
LONDON, August 19th.—The new Russian front makes progress and is causing the German anxiety. The whole Russian situation is a political reverse for Berlin. The enemy has overreached himself underestimating the Russian power of reaction. The Baku situation is good. The initiative is in fact possessed by the Allies everywhere. (Pioneer.)

Situation in Siberia.

Allies' Forces Urgently Needed.

Czech Outpost Retire Before Bolsheviks.

LONDON, August 20.
VLADIVOSTOK.—A contingent of Japanese marines disembarked at Nicolaevsk on the Amur for the protection of Japanese subjects. A fierce fight between Czechs and

Bolsheviks on the Ussuri front resulted in the retirement of Czech outposts. In view of the urgency of the need it is hoped that a Canadian force will immediately be despatched.

General

Australian Tank Brigade.

LONDON, August 20.
MELBOURNE.—It is stated that the military authorities are considering the formation of a tank brigade for service overseas. It is believed that many men possessing special qualifications as mechanics would eagerly join such a unit.

Threat to Seize German Ships.

Spain's Note to Germany.

LONDON, August 21.
MADRID.—It is officially announced that the Council of Ministers yesterday finally approved the note recapitulating the German outrages by which twenty per cent. of the Spanish mercantile marine has been sunk, and over one hundred Spanish lives lost, and declaring that any fresh torpedoing will be followed by the seizure, as a temporary measure for the duration of the war, of German ships anchored in Spanish ports to the amount corresponding to the sunken Spanish tonnage. Instructions to this effect have been sent to the Spanish Ambassador in Berlin. It is hoped that the German Government will recognise that this decision is not incompatible with the strict neutrality which Spain has always observed and intends to observe.

No Rupture.

LONDON, August 21.
A telegram from San-Sebastian says:—Senor Dato denies that the Government has received a note from Germany intimating rupture of relations.

Dutch Cabinet Crisis.

LONDON, August 20.
A telegram from the Hague says:—M. Nolens has declined to form a Ministry.

Reported Death of King of Hedjaz.

LONDON, August 22.
AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" publishes a report from Constantinople that king of the Hedjaz is dead.

Western Front

German Position Discussed.

LAHORE, August 21.
London, August 19th.—Military correspondents suggest that the Germans may retreat to the Meuse owing to their loss of initiative. The enemy is making a defensive line from Antwerp to Leige with pill boxes and cement lines. There are three possibilities, a local retirement to a straight line or a retirement to the Hindenburg line so that the Germans can keep the Flanders and Longway mineral area. These points are well apart and are both vulnerable to a central attack, this general weakness suggesting a new general offensive. Prince Rupprecht and the Crown Prince are both retiring being practically superseded.

Lassigny falls into Allies' Hands.

LONDON, August 22.—2.55 a.m.
The French communique says:—Between Matz and Oise, enemy, despite his resistance, bent under our vigorous pressure. Lassigny has fallen. Further south we obtained a footing in Leplemont captured Orval Wood and reach the outskirts of Chary Ours camps. We continued our success east of the Oise, captured Carlepont Woods and we are on the Oise east of Noyon between Sempigny and Fontaine. Farther east we passed Noyon Concy Le Chateau Road and captured Camelin, Lefresne and Blerancourt. We have reached outskirts of St. Aubin. Since yesterday we have liberated a score of villages and advanced eight kilometres at certain points. Nine enemy aeroplanes were brought down and three balloons were set on fire yesterday. Fortyone tons of projectiles were dropped during day from heights varying from fifty to five hundred yards on troop concentrations, convoys and passages of Aisette in addition to tens of thousands of cartridges. We continued to attack with bomb and machinegun Aisette passages during the night besides dropping twenty-three tons on several stations.

Enemy's Positions Between Ancre and Beaucourt Attacked.

LONDON, August 22.—11.35 p. m.
The British communique says: At 4/25 this morning we attacking enemy's positions between Somme and Ancre. By nightfall on Wednesday our patrols had progressed on the left Bank of Ancre southward and south-eastward of Beaucourt. We maintained positions gained yesterday northward of Ancre against strong counter-attacks in the afternoon and evening on Miraumont Achiet-Le-Grand front. Fresh counter-attacks developed this morning opposite Miraumont and Ires. We captured between two and three thousand prisoners and a few guns on Wednesday. We made further progress eastward and northeastward of Yerville and reached the outskirts of Bailloul. We repulsed after sharp fighting a strong local counter-attack against Loore Farm northwestward of Drancourt. Further fighting occurred during the night in this sector.

LONDON, August 22.—4.40 p. m.
The French Communique says:—During the night our troops maintained contact with enemy between Matz and Oise and east of Oise. We occupied Leplemont, Thiescourt, Cannetancourt and Courtville and reached the Diyette. We are on the edge of the Oise east of Noyon from Sempigny to Breligny. Farther east we captured Bourguignon and St Paul Auchois and are pushing northward of these villages. We have reached Ailette at Quincybasse. Between Ailette and Aisne there has been no change except in the region of Pammiers of which we hold the western outskirts.

The French Capture Laval Village.

LONDON, August 22.
 Reuter's correspondent at the French headquarters, wiring yesterday evening says:—Our troops advancing eastward between Tartiers and Courtil, made important progress. They surrounded Proumiers on the Aisne and captured Laval two miles northwest on edge of Juvigny plateau. Some thousands of prisoners were taken. One army corps captured sixteen hundred.

General Satisfaction.**Regarding Progress of Battle.**

London, August 21.
 The mainline of enemy defence was the embankment of Albert-Arras Railway, which is honeycombed with machine guns, but some of our heavy guns have been hurried up and are now enfilading the line. There is an unconfirmed report, that infantry and tanks have crossed the railway. There is general satisfaction as regards progress of the battle.

LONDON, August 22.
 The advance of General Mangin's troops continued all night through the forest of Carlepoint. They captured Montepois (500 feet) during the evening and other heights on the eastern edge of the forest. The battle was resumed on the whole front this morning. We reached the Oise and captured important height of Pommerave (650 feet) overlooking the enemy's zone of retreat. The German pocket in Thiescourt Massif which is faced by General Humbert's troops will be endangered when our guns are moved up close to the Oise.

General Humbert's Advance.**Enemy Pressed Back to Divette Lines.**

London, August 21.
 Reuter's correspondent at the French headquarters says:—General Humbert's army continues to advance. Between Lassigny and Oise, enemy has been pressed back to the line of heights overlooking Divette. Although the Germans are still holding Leplemont, the French from the west have reached the outskirts of the village.

The Boche will be Given no respite.

Commenting on General Byng's attack, the correspondent says, that the inference is that the Boche will be given no respite, blow will follow until enemy is forced to make a bigger step backward than is yet contemplated.

Other Reports.**Successful British Attack.****Positions Captured and Line Advanced.**

London, August 21.
 It was the Third Army under General Byng that attacked this morning. The front was nine miles between Moyenville and Beaucourt sur Ancre. It was launched without artillery preparation and was a complete surprise for the enemy. It is reliably reported that Courcelles and Achiet-le-Petit were captured and is unofficially reported that Achiet-le-Grand fell into our hands. If the latter report is correct, the advance at this point is three miles.

A Tactical Surprise.

Reuter's correspondent at British headquarters says:—General Byng's attack, in which tanks participated was a tactical surprise in a thick morning mist. The German infantry were found weak in places, some companies being only fifty strong. We captured a number of field guns in the early stages of advance, which is progressing well. Our airmen were at first restricted by fog, but as the latter lifted, the airmen took a full hand in the battle.

French Advance Continues.**Many Positions Captured.**

LONDON, August 21.—9 50 P. M.
 Reuter learns that the left flank of General Mangin's army advanced to-day to a depth of three miles, captured Simpigny Pontoise and La Pommeray and reached the outskirts of Camelin, Blerancourt, St. Aubin and Vezaponin. Thence the line is unchanged to Courtil. In the centre the Germans abandoned a great deal of material.

A Real German Defeat.

LONDON, August 21.
 PARIS.—Reuter's special correspondent on the French front says:—General Mangin yesterday found the Germans strongly entrenched and ready for his attack, and they made every disposition to parry it with their best units. Thus there was no question of surprise or withdrawal, according to plan. It was a battle of equal forces, in which the Germans had to retreat after a defeat and suffering heavy losses. The French are now fighting in more hilly and difficult country.

Important Strategic Result Achieved.

LONDON, August 21.—10 30 P. M.
 Reuter's correspondent at British headquarters to-day says:—Von Bulow's army to-day got a heavy grueling from General Byng who achieved an important strategic result. Prisoners and guns are swelling in to fine round numbers. Enemy casualties are admitted to be very high. The Eighteenth German army Corps suffered terribly. Infantry and tanks fought with irresistible spirit. Swarms of our aeroplanes participated.

Official Reports.**The French Advance Continues.**

LONDON, August 21.—1 40 P. M.
 A French communique says:—South of the Avre, after a bitter struggle, we captured Beauvraignes. In the course of yesterday's advance between the Metz and the Oise we took 500 prisoners. East of the Oise we at

tacked in the morning on a front of twenty-five kilometres from Bailly to the Aisne. On the left we reached the southern borders of the forest of Ouscamp and the outskirts of Carlepoint-Cisees. In the centre we captured Lombardy and Blerai-Courdelle and gained a footing on the plateau north of Vassens. On the right we captured the villages of Vezaponin, Tartiers, Caisyen-almont, Oly, and Courtil. We made an average advance of four kilometres on the whole front and took over eight thousand prisoners altogether. Over ten thousand prisoners have been taken since August 19th between the Oise and the Aisne alone.

Germans Admit Advance.

LONDON, August 19.
 A wireless German communique says:—The enemy penetrated the western part of Beauvraignes and we withdrew to the eastern edge of the village.

Continued French Progress.

LONDON, August 21.—4 40 P. M.
 A French communique says:—Between the Oise and the Aisne the enemy made no attempt at reaction. Our troops this morning continued to progress on the whole front. We have taken Carlepoint and Cuts. We gained ground, after lively fighting, west of Lassigny. We repelled several raids in Champagne.

Advance Proceeding Well.

London, August 20.—2 30 P. M.
 General Mangin again attacked to-day on a ten mile front between the Oise and the Aisne. The advance is proceeding well and a maximum depth of two miles has been attained. Five hundred prisoners have already been taken.

Another Village Captured.

LONDON, August 17.—4 P. M.
 A French communique says:—There were reciprocal bombardments in the regions of Lassigny and Drenlincourt, between the Oise and the Aisne. We occupied yesterday evening the village of Vassens northwest of Morsain. The enemy made an abortive raid westward of Maison-De-Champagne. German aeroplanes bombarded Nancy yesterday evening. Six civilians were killed and twenty wounded.

Effect of French Advance.

LONDON, August 20, 6 P. M.
 The battle position is becoming extraordinarily interesting. General Mangin's advance to-day means that the enemy will probably be forced to retire from the Vesle and the Aisne positions to Chemin-des-Dames. The French now threaten to outflank, not only the Aisne line but also the Chaules-Roye Lassigny line. Moreover, any further deep thrust would carry General Mangin to Ailette and force the gates of Chemin-des-dames. General Humbert's army on General Mangin's left, continues to make progress in the valley of the Oise, where the Germans are stubbornly resisting.

Mining Sector in Calonne Freed.

London, August 20.—6 P. M.
 The French Press expresses its satisfaction that the latest British advance in the Lys sector had freed the important mining sector in Calonne.

French Progress Continues.

LONDON, August 20.—10 35 P. M.
 Reuter learns that General Mangin's Army has captured the villages of Cuts and Vezaponin and by three o'clock this afternoon had taken 2,800 prisoners. To-day's maximum advance at Cuts in three miles over most difficult ground. The French are on the plateau east of Tartiers and are making progress towards Camelin. The Germans are putting up a stiff resistance at hill 160 east of Le Mesnil. The attacks are being proceeded with.

Further French Advance.**Brilliant Rapid Push.**

LONDON, August 21.
 Reuter's correspondent at French headquarters wiring yesterday evening says:—This morning's advance was on a front of twenty miles from Pimprex to Montenois. During the night the Germans had brought up fresh divisions from a long distance in the rear. A Jaeger division, the captors of Mont Kemmel, was shifted from the Soissons region to resist General Mangin's shock. The reinforcements availed little. Three hours after the attack began the French had pushed forward an average distance of two and a half miles on the whole front. Thousands of prisoners were taken. German infantry fought well but their artillery was feeble. Aviation was practically non-existent. The whole German front line was passed an hour after the attack began. The most difficult part of the operation was the passage of the Audincourt ravine, the northern edge of which was the German main line of resistance.

Allies Making Good Progress.**Enemy Preparing General Retirement.**

ALLAHABAD, August 21.
 LONDON, August 19th.—The Allies continue the subjugation of strong points like Roye, Chaules and Fresnoy and are making good progress. The enemy is making the maximum resistance at these points and endeavouring to induce us to attack with infantry to receive severe losses. The Allies' policy is to go slow and to reduce the positions by shelling. The enemy is making preparations for a general retirement and is uprooting moveable miles behind the Somme and the Aisne.—"Pioneer".

British Mine Advanced.**Enemy Attacks Repulsed.**

LONDON, August 20.—12 30 P. M.
 A British communique says:—We advanced our line to the neighbourhood of Vieux Berquin and Ottersteene road, taking 182 prisoners. We repulsed four attacks on our posts northeast of Chilly and successfully raided a post westward of Bray. Our patrols made further progress between the Lawe and Lys rivers, being now eastward of Paradis-Merville road.

Sir D. Haig Congratulates 4th Army.

LONDON, August 20.
 F. M. Sir Douglas Haig has telegraphed to General Rawlinson:—"Warmest congratulation to all concerned on the magnificent success recently gained by the Fourth Army."

British Aerial Activity.

LONDON, August 20.
 The Air Ministry states that last night we attacked aerodromes, railways, hangars and trains and various ground targets were bombed and machine gunned. All our machines returned.

British Gain Further Ground.**Twenty-One Enemy Aeroplanes Felled.**

LONDON, August 20.—10 55 P. M.
 A British communique says:—There was local fighting on both banks of the Scarpe. We repulsed attacks southward of the river against posts which we had established eastward of the enemy's former line. We advanced a short distance eastward of Frampoux after sharp fighting in which we took prisoners. We also gained further ground astride the Lys. We also took Leponette and are eastward of Merville. We also took Vicerhucq and La Couronne northward of Merville. We repulsed a raid northeastward of Loere. Early yesterday morning our airmen very successfully attacked Phaiempin aerodrome southward of Lille. They dropped many bombs from a low height and machinegunned ground targets hitting several aeroplane sheds and starting big fires. They drove off enemy machines which attempted to interfere. All our machines returned. We also bombed Bruges docks, Rotel railway and a number of dumps. The total bombs dropped during the day amounted to fifteen and a half tons. We brought down fourteen aeroplanes and drove down seven out of control. Seven British machines are missing.

Allies and German Air Services.**Superiority of Whole British Army.**

LAHORE, August 20.
 (Delayed in Transmission.)
 LONDON, August 16th.—The wonderful success of the Royal Air Force continued to place German aerial service further in the background and there is now no comparison between the Allied and German services. The Whole British army is regarded definitely by all critics as a greater instrument than the German army before or after the war and it has developed striking power. The American army is developing on the same lines. The Germans are defeated on sea and land and their people are depressed that their leaders have been outwitted. A peace offensive is again anticipated as the Russian situation is said to be full of peril.—"O. & M. Gazette" special cable.

German Retirement Discussed.**British Patrols' Steady Pressure.**

London, August 20.
 Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day says:—Our patrols maintained steady pressure on the withdrawing enemy and inflicted considerable casualties. The enemy manifestly continues in a jumpy condition. Early this morning he furiously barraged the Lactyte-Scherpeuberg road apparently as a protective movement, for no infantry movement followed. In our advance near Vieux Berquin all objectives were gained. Enemy troops which are now falling back belong to the Sixth German Army commanded by General von Quast while General von Bernhardt is the Corps Commander directly concerned. As the latter's writings embrace tactical theories to fit every conceivable situation it remains to be seen how far these will be vindicated in practice. Much rain has fallen during the night but the ground is still good going.

German Situation Complicated.

The same correspondent writing this evening says:—If the German retirement is according to plan they are now confronted with a situation which must complicate their calculations. The hasty abandonment of Merville on the 18th was doubtless due to our unexpectedly obtaining possession of the dominating contour east of Merrie. Since the beginning of the withdrawal we have captured six thousand Germans.

German Officers and Men Pessimistic.

An order signed by General Schiechwitz, von Hutier's Chief of the Staff, states that the homeward mails of the Second Army have been especially examined disclosing a wholesale disregard of regulations. Officers and men have been writing exaggerated accounts of enemy success and making false statements regarding casualties and shortage of food, clothing, &c. The order points out that the writing of pessimistic letters is a punishable offence. It is definitely stated that the 418th infantry regiment refused to carry out the order to attack Puisieure recently and sent in writing a protest to the regimental commander.

Enemy's Heavy Losses.

Nineteen officers and 843 men had been taken prisoners in Flanders up to last night and the enemy's losses are very heavy.

British Push Continues.**Strong Enemy Attack Repulsed.**

London, August 21. 12 5 P. M.
 A British communique says:—We attacked at 4 55 this morning on a wide front northward of the Ancre. We are progressing satisfactorily. We completely repulsed

strong attacks against our new positions northward of the Scarpe and slightly improved our positions in the neighbourhood of Fampoux. We advanced our line during the night between Festubert and the Lawe river and captured Lercourt. English troops carried out successful local operations on a one mile front in the Loore Sector. All objectives were taken, together with a number of prisoners.

Enemy Positions Deeply Penetrated.

LONDON, August 22.—12.30 A. M.
Last night's British communiqué says:—Our attack launched this morning on a ten-mile front from the Ancre to the neighbourhood of Moyenneville was successful. We penetrated deeply into the enemy's positions on the whole front and took a number of prisoners.

Positions Captured and Line Advanced.

English and New Zealand troops accompanied by tanks stormed the foremost lines under cover of mist, capturing Beaumont sur Ancre, Puissement, Bucquoy, Abiaize, Eile and Moyenneville. English divisions continued to advance as far as the neighbourhood of the Albert-Arras railway capturing Achiet Le Petit, Logeastwood and Combaux Le Comte. There was severe fighting at different points along the line of the railway and west of Achiet Le Grand. A hostile attack was repulsed. Our battle patrols actively engaged the enemy opposite Thiepval and the north of our main attack. We advanced our line between Boisleux, St. Marc and Mercatel. We also advanced our line on the Lys front in the neighbourhood of Le Tourlet, east of Paroiss and between Merville and Outterancene, taking a few prisoners. We took 188 prisoners south of Loore.

One Enemy Aeroplane Felled

AVIATION.—We brought down one aeroplane. One British machine is missing.

British Naval Air Activity.

Seventeen Enemy Aeroplanes Felled.

LONDON, August 21.
The Admiralty states that between August 16th and 18th, the Air Force contingents, attached to the Navy dropped between fifteen and sixteen tons of explosives on the Solway works at Zeebrugge, the Bruges docks, anti-aircraft batteries, Westende and Ostend docks, Zeebrugge, Aertrycke, Middlekerke, Pesschendaels canal, Stalbaile camp, Meesterke, Leflinghe, Zeebrugge-Bruges canal, and on enemy shipping, with good result. We destroyed nine enemy machines and drove down eight others. We lost four, one of which landed in Holland.

Italian Front

Enemy Attacks Repulsed.

Italian Submarine's Exploits.

Large Austrian Steamer Sunk.

LONDON, August 20
An Italian communiqué says: We repulsed strong attacks against the Corone area on the southern slopes of Casserozza, inflicting heavy losses. The Italian submarine E. 7. crossed, mined areas in the upper Adriatic, entered the gulf of Quarnero and torpedoed and sank a large Austrian steamer, after which it returned safely to its base. Two Austrian seaplanes bombed Bari, but subsequently fell into the sea and were captured.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

Sale of War Bonds.

CALCUTTA, August 22.
The sales of war bonds at Banks and Government Offices up to the 21st August 1918, amounted to Rs. 29,51,57,000 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	12,09,58,200
Bombay	8,11,05,100
United Provinces	1,99,16,500
Punjab	1,90,66,300
Madras	1,84,42,800
Burma	1,10,51,400
Bihar and Orissa	35,54,900
Central Provinces	34,35,600
Assam	4,43,700
Minor Administrations	91,82,500
H. E. H. The Nizam of Hyderabad	50,00,000
Baroda State	30,00,000

CALCUTTA, August 23.
The sales of war bonds at Banks and Government Offices up to the 22nd August 1918 amounted to Rs. 29,63,27,400 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	12,13,27,800
Bombay	8,15,10,300
United Provinces	1,99,16,500
Punjab	1,90,66,300
Madras	1,84,90,400
Burma	1,11,82,000
Bihar and Orissa	35,54,900
Central Provinces	34,35,600
Assam	4,49,300
Minor Administrations	91,94,300
H. E. H. The Nizam of Hyderabad	50,00,000
The Baroda State	30,00,000

CALCUTTA, August 21.
It is proposed that from 1920 Nepali language should be included in the list of vernacular languages recognised by the Calcutta University.

A Special Tribunal Case.

Anarchists Shoot the Police.

DACCA, August 18.
The Dacca Special Tribunal is engaged in hearing a case against Hari Chaitanya De, who was arrested in connection with the Kalitabar political outrage. The Public Prosecutor, in opening the case, said that on the 15th June last Mr. Wardle, Superintendent of Police, on receiving certain information regarding some suspicious persons, raided a house at Kalitabar and there two unknown persons opened fire on the police. The police also returned fire. In the course of the scuffle, two police officers were seriously wounded and also two anarchists, one of whom died on the spot. One of the two wounded police officers died later on, and also the wounded anarchist. The Public Prosecutor further alleged that Hari Chaitanya, accused, was arrested on the spot and was one of the conspirators whose object was to wage war against the King and to collect arms and ammunition. It has been further alleged that 3 pistols, a large quantity of ammunition and revolutionary and cipher writings were found in the house fired by Hari Chaitanya. Charges under Section 121 A, 122, I. P. C., 19F 20 Arms Act and 25A of the Defences of India Act with 120 B, I. P. C. were framed against the accused who pleaded not guilty.

The King's Police Medal.

Awarded to Police Officers.

Lord Ronaldshay's Encouraging Speech.

DACCA, August 22
H. E. the Governor held a parade to-day in the new Government House ground, Dacca, to witness the decoration of eight members of the Police with the King's Police Medal and the distribution of rewards to Inspectors, sub-Inspectors and constables of the Bengal Police. In the course of his speech His Excellency said:—The King's Police Medal with which I am about to decorate the members of the force is the crown of every police officer's ambition just as the Victoria Cross is the most coveted decoration throughout the length and breadth of His Majesty's dominion. It may be won by any member from an Inspector-General down to the last joined constable for conspicuous acts of efficient police service. I cannot conclude these few words without calling to the mind that there are officers and men who during the past year have passed beyond all reach of earthly reward of recognition, men who have made the supreme sacrifice by giving up their lives in the service of the state. Though they are no longer with us we may well do honour to their memory and while thinking of them our sympathy goes out in full measure to their relations and dependents who mourn their loss. Let no man say that they have died in vain for the example of their heroism burns like a beacon light illuminating their memory and affording a glowing and enduring inspiration for their comrades of the force.

The recipients of the medal were Mr. Robert Martin Wright, Inspectors Rajendranath Basu and Savi Bhuvan Bhattacharjee, Sub Inspectors Jogendra Chandra Gupta, and Narendranath Mukherjee, Head constables Ramakul Gosain and Assam Khan and constable Jamir Khan.

Bombay

Pundit Malviya's Appeal to Moderates.

CALCUTTA, August 21.
The Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya has addressed a long letter from Benares to the "Leader" of Allahabad asking all Moderates to attend the special session of the Congress. In the course of the letter Pundit Malaviya says: I think we should not prejudice the special Congress which will have representatives from all parts of the country by the action of the Madras conference and opinions of a few prominent persons who have taken the extreme attitude in condemning the reform proposals. Having considered all that has been said to the contrary I think that if the leaders of both the parties will meet they will arrive at unanimous conclusions on many points and in view of the great importance of the occasion I still venture to appeal to all esteemed old labourers in the country's cause to attend the Congress and to place their combined wisdom, experience and patriotism at the service of the Motherland at this critical juncture. I beg to remind the members of both parties that if the Congress is divided and a separate organisation is created the Congress will undoubtedly lose much of its importance, but the new organisation will not attain the influence of the Congress. The moderate conference at Calcutta has decided to convene an All India Conference of moderate men in the first week of October. The Congress is to meet at the end of this month. Let us all attend the Congress and try to help each other to arrive at right conclusions. If the result does not satisfy the moderate men it will be open to them to carry out their idea at a separate conference. If you divide now the division will, I feel, be perpetuated in the annual session of the Congress also and the Congress will cease to be the influence it has been for more than thirty years. If this should happen the blame for it will no doubt rest to some extent on the members of the advanced party because of the attitude they had adopted during the last two years towards older members of the Congress, but the older men will not altogether be free from it if they will abstain from attending the special Congress. I most earnestly hope that they will reconsider the position. The time to separate is not yet. If it must come it can only be after the Congress.

The manifesto issued by the Provincial Conference Committee Secretaries urging people to attend the Congress was signed by Sir Rash Behari Ghose, the Hon'ble Mr. K. B. Dutt and leading men representing all districts of Bengal.

MODERATES, RESOLVE TO SECEDE.

All-India Conference Resolved.

Mr. Surendranath Bannerjee to Preside.

BOMBAY, August 21.
A meeting of the moderate leaders convened by Sir Dinshaw Wacha, Mr. Setalvad, Mr. Gokuldas Parekh,

Mr. Samarth and Mr. Rahimtulla Currimbhoy was held this evening, Sir Dinshaw Wacha presiding. Besides the conveners, among those present were Sir Dorab Tata, Sir Jamsetji Jijibhoy, Sir Vishaldas Thackersey, Mr. Lalubhai Samaldas, Sir Mahadeo Chaulal, Mr. Srinivasa Sastri and many other moderate leaders of Bombay and Poona. Communications from many leaders of other provinces, expressing willingness to join the committee were also received. The meeting resolved to take steps for convening in Bombay an All-India Conference of moderates to give expression to their acceptance of and general support to the Montagu-Chelmsford reform scheme, and to suggest improvements therein, in consonance with the principles embodied in the announcement of August 20th, 1917. The meeting appointed Sir D. E. Wacha as Chairman of the Reception Committee, and the following gentlemen as Vice-Chairmen:—Sir Narayan Chandavarkar, Sir Mahadeo Chaulal, Sir Jomestji Jijibhoy, Sir Bhalechandra Krishna, Sir Hormasji Wadia, Mr. Chimaral Setalvad, Mr. Gokuldas Parekh, Mr. Srinivasa Sastri and Mr. W. A. Chambers. Nine gentlemen were appointed, Secretaries of the conference, with Mr. N. M. Samarth as General Secretary. An executive committee was also formed for making necessary arrangements for the Conference. It was further resolved that only persons invited by the Executive Committee shall be admitted to the Conference. Every member of the Conference will be required to pay a fee of Rs. 10 and Reception Committee Rs. 30. On the motion of Mr. Chimaral Setalvad, it was resolved, amidst cheers, to request Mr. Surendranath Bannerjee to accept the presidency of the Conference. The date of the Conference is not yet settled.

C. P. Congress Committee.

Appeal to the Moderates.

NAGPUR, August 22.
Under the auspices of the Central Provinces Congress Committee, a public meeting was held last evening in the Municipal Town Hall, presided over by Mr. N. R. Alekar, pleader, and more than a hundred delegates were elected for the special Congress. In his closing speech Mr. Alekar appealed to the moderates not to hold aloof for the imaginary fear of rough handling, and that they must present a united front. He then referring to Sir Reginald Craddock's Rangoon Durbar speech, strongly criticised it and pointed out that his allegations concerning the Nagpur Extremists were baseless and a gross perversion of facts, and requested, the moderate politicians not to be influenced by such unfounded remarks. He said that the Special Congress is intended for the calm consideration of all standpoints and for the expression of the national mind.

Assam's Delegates to the Special Congress.

CALCUTTA, August 22.
The following gentleman have been elected as delegates from Sylhet to the Special Congress, Bombay: The Hon'ble Mr. Kaminkumar Chanda, Mr. Bipin Chandra Paul, Dr. Sundarimohan Das, Pareschial Shome, Binayendranath Palit, Kailash Chandra Chakravarti, Dharmadas Dutt, Kshitishchandra Das, and Mohendranath Das.

Mr. Gandhi Seriously Ill.

BOMBAY, August 20.
(Delayed in Transmission.)
Reports have reached Bombay that Mr. Gandhi has been seriously ill for the last few days.

The Moslem League.

To be held in Bombay on 31st August and 1st September.

BOMBAY, August 22.
The Special sessions of the Moslem League will be held in Bombay on the 31st August and the 1st September. The meeting of the Council of the Moslem League will be held on the 28th. Accommodation has been arranged for members by the reception committee charges being Rs. 12 per day for English style and Rs. 3 per day for Indian style. Members desirous of obtaining accommodation through the Reception Committee are requested to communicate to the Secretaries, Reception committee Moslem League, Alice Buildings, Fort, Bombay. As the accommodation is very limited members intending to attend are requested to apply at once. The President of the League the Hon'ble Rajah Sahab of Mahamudabad is expected to arrive in Bombay tomorrow accompanied by the Hon'ble Syed Wazir Hassan, Honorary Secretary of the League.

Bengal Nationalist Leaders'

Exhortation to Attend Special Congress.

CALCUTTA, August 22.
At a public meeting held this evening at the Dalhousie Institute, under the auspices of Banga Jana Sabha, Mr. B. Chakrabarty presiding, a resolution was unanimously passed urging the people to go to the special Congress and condemning the attitude of those moderate leaders who are going to abstain from the special Session. Mr. C. R. Das and the Hon'ble K. B. Dutt said that it was the duty of every patriotic Indian to be loyal to the Congress and attend its deliberations.

Members of the Servants of India Society.

Will Abstain from Joining the Special Congress.

BOMBAY, August 22.
The Council of the Servants of India Society has decided that its members should abstain from the special session of the Congress and join the moderate conference. The "Servant of India" the organ of the society says that when the supreme interests of the nation are involved they feel constrained by the discipline of the moderate party and desist from following a life white experienced leaders consider imprudent and likely to weaken their forces.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

సంస్కరణములు

గుంటూరుపురమున జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభయొక్క ఆంగ్ల కాన్ఫరెన్సును జేతొకవోట ప్రకటించినాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాన్ఫరెన్సుకు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు గారి సభకు ఆధ్యక్షత వహించి, పంతులుగారు మాంట్టెస్టా ఫెల్ట్రునువద్ద సంస్కరణపథకమును విస్తృతముగను ఆయా లాగముగను వివరించెను. ఆ సభకు సిన ప్రకారము తీర్మానములు అతి తీవ్రముగ చర్చించబడినవి. ఈ మాసారంభమున చురరామకరమన జరిగిన సభయందు ఆలంబించిన విధానమును ముఖ్యవిషయములయందు ఆలంబించిన సంస్కరణముల విషయమై తీర్మానములను సభవారు ఆమోదించిరి. మొత్తముమీద సభ జయప్రదముగ జరిగినది. ప్రత్యేక జేతొకవోట సభయందు మితవాదనాయకుల గతి ఏమగునోయని కొందరకు సంతకముచున్నయది. అట్టి భయమునకు నవ సభము తేదని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభయందు ప్రతినిధులు జూపిన బాధ్యత త్యాగములే ధృవపరచుచున్నయవి. విషయార్థమునగుచు చాలచుండి సంస్కరణ తీర్మానమును ఆమోదించి సభవారు సమీక్షమై ముఖ్యవిషయములందు కొన్ని సవరణలను గావించి అట్లు గావించబడిన సవరణలతో సంస్కరణ తీర్మానములు ఆంగ్లరీతిచేడించి ఇట్లు జయప్రదముగ సభజనుకుటకు వికృతముకొరకు. సంస్కరణపథకము సంక్షిప్తీకరణ గ పూరించుటకు సవరణముచేయవలసినదని భూమిమండలి పరిశీలనచున్న పద్ధతి ప్రకారమును పలుకుబడియే, కారణము!—(హిందూ)

హిందూ దేశమున బ్రిటిషుసరిపాలనము

చెల్వినపురముగారిలోకలసి తాముజేసిన సంస్కరణములకు యుద్ధముకారణముగాదని మాంట్టెస్టా గారెంతయుభయపాత్ర మిచ్చినమాకది నమ్మబలేదు. మాంట్టెస్టా గారే పురోహిద్దీ కోరు వారనియే జాతీయవాదులనియు పేర్కొనబడినవారు ఈసంగతిని విచరుగుచుచున్నాము. వర్తమానసంస్కరణమును ఆనకా శముగగారి బ్రిటిషుప్రభుత్వమునాని మాటిమాటికి నిరోధించుచున్న వారు. అతివాదులను కాంతిపరుచుటకు తానేమియుచేయలేదని మాంట్టెస్టా మంత్రిత్వపునకు జెప్పగలరా? ఇండియా కార్యదర్శిగదనిని వహించిది మొదట హిందూదేశపు సంస్కరణములనుసూచి సంయుక్తరీతిచేయున నుడిచినదియే, కేంద్రబ్రిటీ, కామస్స సభలో జెప్పినదియు పరిశీలించి చూడవీ రతివాదులకు తమవకము చేసికొనుటకును వారి మన్ననకు సాక్షులగుటకును ఇట్లు చేసినది ఇట్లందు తెలియుచున్నది. హిందూదేశమున వేలకొలది జనువులున్న దృఢముగ నమ్ముచున్న వారు బ్రాహ్మణతలయందు ఈజను చూపిన నిరాదరణయు, సాంఘిక ప్రాతనిధ్యమును గూర్చివీరజాపింపవలసిన భావమునుచూడ తామే హిందూదేశపు ప్రజల నాయకులమనియు దేశోద్ధారకులమనియు సావధానత అల్లరజేయు భారతీయుల అతివాదులగుట మనలంబించిరనుటకు కారణముగ చూపుచుది. నిజముగ హిందూదేశపు పరిపాలనను 'దారుమయముగను, ఉక్కురీతి గట్టిగను, అతి ప్రాచీనమైనది' లో చివరెడల ఇంకొకరికిగ నీరు సంస్కరణమునకు భూమి కొని యుండవలయును. మాట్టె ప్రభువు చేసిన దెద్ది? ఆయన ఎప్పుడును నిజముగ ఉదారభావస్వరూపుడు, ప్రజాస్వామ్యభిమాని, సమంచితాలోచన పరుడు, మంచి తత్వజ్ఞుడు, చుంచి యనుభవకాళి, పరిపాలనము నెపుడు జయప్రదముగ జరుపువాడు. హిందూదేశపు కార్యాలయమున ప్రజే కించినపుడు హిందూదేశపు పరిపాలనను ఎన్నడు నిందించి ఎఱుంగును. వారి జాతికరమును గూడ తృటికరించి యుండలేదు. రాజీనామా కంగీకరించని భారతీయులప్రాపుత్ర ఎన్నడును కప్పిపట్టలేదు. సురక్షమార్గమున సంస్కరణ కార్యక్రమమును ప్రారంభించిరి. ప్రత్యక్షమున దేశము నందలి యల్లరులను అడంచెను. వివిధాభిప్రాయముగల ఆంగ్లేయుల యొక్కయు హిందూదేశపు నిరుపకరాధికారులయొక్క సహకారమును గడించిరి. కాని మాంట్టెస్టా మంత్రిత్వమును దీని కంతయు కృత్రిమముగ ప్రవర్తించి మాంట్టెస్టానులకులవారిని కాంతింపొచ్చిరి. హిందూదేశమునను ఆంగ్లేయుల సానుభూతిని కోల్పోయిరి. ప్రజాపితావాదుగాను, భూమివార పరాయణులును ప్రభుత్వ ప్రధానములగు భారతీయులను గూడ

జెందనాడిన, ఇట్టి సందర్భములయొడ ఏతెగవారును మాంట్టెస్టాను మంత్రిత్వమునకు మనలంబించకులది కన్న ఆశ్చర్యమెద్ది? తాము అభిమానించిన జాతీయవాదులు గూడ వీరికి చేయూత నొసంగలేరీ. మాంట్టెస్టా మంత్రిత్వమును కార్యములకు ముగిరాజీయములను నేర్చుకొనవలసి యున్నయది. ఆయన భీషణముడు గావచ్చును. కాని బాధ్యతాయోగరాజనీతిజ్ఞున చుండు ఈయన ఉత్తమగుణములను జూపవలసియున్నయది. ఇపుడాయన నుడ ప్రపంచతయు గౌరవప్రాప్తముగ లేదు (జర్మిను)

గ్రంథ స్వీకారము.

శ్రీరాజా మంత్రిత్వగడ భుజంగరావుగారిచే రచింపబడిన "ఉత్తర రామచరిత్రము"ను, కేతవరపు వేంకటరామి గారిచే రచితమగు "వాల్మీకిముట్టడి" అను పుస్తకము మా కార్యాలయము జేరినవి. ఈ గ్రంథములపై మా అభిప్రాయములను యందు వెలిపెదము.

దాదాభాయి నారోజి చరిత్రము:—ఈ దేశ

భక్తుని చరిత్రము. ఏకాభ్యాసనిర్వచనప్రబంధముగ శ్రీరాజా మంత్రిత్వగడ భుజంగరావుగారిచే రచింపబడినది. ఆయనాని యందు సార్ల మెంటుచుండును, జాతీయచూపకములను, ఇతివృత్తములనుచుండును చుడినవాగ్ధర్మములను గ్రంథకర్తవద్ద మావ్యయన వీవు ప్రకము: బొంబయిచుచు పుంభము ప్రశంసించును. పిన్న వాటినుండిను నీచునీయుని శిలసంపత్తివాగుగ నిరూపించబడినది. పద్ధతియు మిగుల మనోహరముగ నున్నది. చురబాలకమును దేశభక్త్యాంకురముల నాలుకు కట్టి గ్రంథము తెలియును నుపకరించు నుడియును లేదు. శ్రీరాజా గారింకను ఈవిధముననే దేశభక్తుల చింతముల పద్ధతిపము నరచించి ఆంధ్ర లోకోపకారముకై కృషిచేసెదరుగాక!

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము:—ఈ యు

ద్వంద్వము పుట్టల రామవజనార్దనరావుగారిచే వ్రాయబడినది. ఇందు ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, జర్మనీ గారడీ, అమెరికన్ గారడీ, పరకామప్రవేశవిధ్య మున్నును అద్భుతవిషయ రహస్యములగున్న గ్రంథకర్త వ్రాసినయింది. ఈ గ్రంథమును చదివిన వారు తమంతతామే మాజిజుక్కచేయగలుగుదురనుట నిర్వివాదాంశము. ఈ గ్రంథమెల్లరును నుభోదకమగునటులు మిగుల సులభతైలిని వ్రాయబడినది. వెల రూ 4-0-0 మాత్రమే!

రాజ్యపు విద్యావేతనము:—యురపుఖండముందు చ

నువునారి కొనగబడు రాజ్యపువిద్యావేతన మీ సందర్శనము బర్యా దొరకనమువారి సిఫార్సుకొందిన మిస్ మెమర్రి సెంటు కింగ్స్ అను నామె కొనగబడెను. గంగాన కళాశాలలో నీమె ఉపాధ్యాయినిగా నియమించబడినది. మార్గముందు ప్రస్తుతము శ్రీమంతులు గురువులు అసాధ్యముల చాలభాగమునకు దు:ఖమునకు లీ విద్యావేతనము నెలవలసినందుటకు దొరకనమువా రంగీకరించిరి. ప్రయాణమునకు తగినమయము చిట్కముల లీమె ఉపాధ్యాయినిగానే యుండును.

Mr. Gandhi Recovers.

Mr. M. K. Gandhi has recovered from his last illness sufficiently to attend to urgent duties.

A War Journal for Sind.

KARACHI, August 22. The Sind Publicity Committee have decided to issue a weekly war journal in Sindhi. Mr. S. Lupton, Editor of the "Daily Gazette" has been appointed chief editor with Mr. Khanchand Rahumal as associate editor.

Simla

Indian Princes and War.

SIMLA, August 21. Further loyal war offers include Rs. 10,000 and Rs. 5,000 from Nawab Sajjad Ali Khan Mandat and Khan Bahadur Umbaraz Ali Khan Mandal of Karnal respectively, £1,000 from the Maharaja of Datia and 10 camels from the Thakur Sahab of Limbdi.

The C. I. D.

Investigation into its Working Asked for.

SIMLA, August 21. A resolution for the coming Imperial Legislative Council Sessions at Simla has been admitted for discussion, to be proposed by Mr. Knapars is as follows:—This Council recommends to the Governor-General in Council that the consideration and disposal of the report of the Sedition Committee of 1918 be kept in abeyance and that a thorough and searching enquiry be undertaken by a mixed committee consisting of an equal number of officials and non-official Indians into the working of the Criminal Investigation Department, including the Central Intelligence Department.

The Reforms.

Mr. Banerjee's Proposed Resolution.

SIMLA, August 22. The following resolution to be moved by Mr. Surendra-nath Banerjee has been admitted for discussion at the coming session of the Imperial Legislative Council at Simla:—This Council while thanking His Excellency the Viceroy and the Secretary of State for India for the reform proposals and recognising them as a genuine effort and definite advance towards the progressive realisation of responsible government in India recommends to the Governor-General in Council that a Committee consisting of all the non-official members of this Council be appointed to consider the reforms report and make recommendations to the Government of India.

Punjab

Though nothing has been heard of the next English mail, a small number of letters and newspapers from the Continent bearing dates upto 9th July were delivered in Lahore on Tuesday.

A correspondent writes that the grain merchants of the Borsad Kaira district have closed their shops owing to continued depredations of armed dacoits.

Burma

State Scholarships.

RANGOON, August 21. The following press note has been issued to-day:—The Lieutenant-Governor has great pleasure in announcing that the Government of India have this year awarded a state scholarship, tenable in Europe, by the domiciled European or Anglo-Indian girls or women, to Miss May Millington Kingsley, M. A., the candidate nominated by the Government of Burma. Miss Kingsley has recently been appointed to act in the Indian Educational Service as Professor of English, Government College, Rangoon. Owing to the existing restriction on the passage of women to England, the Government of India are holding the scholarship in abeyance till more normal conditions return. Miss Kingsley will accordingly be able to retain her present appointment at the Rangoon College until such time as it will be feasible for her to take up her scholarship in England.

United Provinces

Security for Good Behaviour

Proceedings.

Against a Fanatic Mussalman.

ALLAHABAD, August 22. The District Magistrate, Allahabad, had just concluded the enquiry in a case in which one Haematullah was called upon to show cause why security for good behaviour for one year should not be taken from him as he was reported to have disseminated feelings of enmity between different classes of his Majesty's subjects. The prosecution alleged that Haematullah had a paper written in Urdu the contents of which were to the effect that on the 11th August last there was a meeting in Munshi Ram Prasad's garden at which speeches were delivered by Babu Kamtanath Bhargava, the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya and one Benarai Babaji. The speaker, it was stated, in the paper were to the effect that Mahomedans should be prevented from killing cows, Hindus should regard cows as their mother because cows gave them milk, that the Hindus should even sacrifice their life and property to protect cows and Mahomedans should be driven away from here. The accused stated one Yar Khan related him an account of the meeting. Witnesses deposed there was no meeting as alleged on the 11th August and Yar Khan denied giving any report of the meeting. Orders have been reserved.

Central Provinces

Deficiency of Foodstuffs in Inara.

Question of Traffic Discussed.

NAGPUR, August 21. Matters discussed by the Foodstuffs Conference during the past two days, included the question of arrangements for the traffic for provinces where deficiency exists, reducing cross traffic and providing regular telegraphic information. Reports were read showing that part of the United Provinces, all Rajputana, part of Central India, northern portion of the Bombay Presidency and parts of Deccan and Madras would be specially in need of supplies, while stocks were plentiful in Bengal, Bihar and Orissa and promised well in the Central Provinces.

South India

The Hand that Rocks the Cradle Rules the World.

Mrs. Cross Barrett Women's Work.

BANGALORE, August 20. Presiding at the annual meeting of an Indian Ladies Association in Bangalore, Mrs. Cross Barrett, wife of the General Officer, Commanding, said:—"Women have played a most important part in the history of the world and their influence is recognised by the quotation 'the hand that rocks the cradle rules the world'. We were influenced by our mothers and our children will similarly be influenced by us, so that the higher ideals we set ourselves to attain the higher will be the standard and our progress which our children will attain. We are stewards in trust for those who follow us and therefore our motto should be progress. Mrs. Cross Barrett earnestly advocated to them the study of English and suggested to them to perfect what work they had already in hand.

His Highness the Yuvaraj and the royal family arrived in Bangalore on Saturday and His Highness is expected to stay here till the 9th of the next month.

The Government of Mysore, it is stated, has issued a communique in reply to letters that appeared in Madras papers regarding the Cauvery water supply. The communique it appears replies to the statements made in the letters in various newspapers.

కస్తూరి రంగయ్యంగారికి పిడ్డొలుపు.

పిమ్మటనపుత్ర సమర్పణము.

“హిందూ” పత్రికా సంపాదకులగు ఎస్. కస్తూరి రంగయ్యంగారు గ్రేటుబ్రిటను పరామ యుద్ధరంగముల పరిక్షించుటకై పత్రికాప్రతినిధిగ ప్రభుత్వమువారిచే నాన్వీనింపబడినందున, వారాయాహ్వనము సంగీకరించి యూరోపుదేశమునకు వెడలుచున్న సమయమున చెన్నపురి యందలి మహాజనసభ, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము, స్వారాజ్యసమితి, రాజధానీ సంఘము, ఆంధ్రప్రదేశ్సంఘము, అను నీ అయిదు ముఖ్యమైన రాజకీయ సంఘములవారు నిన్నటిదిగము సాయంత్రము రిక్తి గంటలకు గోల్డెన్ థియేటరునకు సౌక మహాసభగావించి, వారికి పిడ్డొలుపుచేసిరి. తత్సమయమున వారు పత్రికాసంపాదకులుగనుండి దేశమున కొనరించిన వహాపకారమునకు తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుచు, గౌరవార్థము నీ అయిదు సంఘములవారును కలసి యొక విజ్ఞాపన పత్రమునుగూడ సమర్పించిరి. గౌ. బి. ఎన్. శర్మ, పురాణం నాగభూషణం, వేమవరపు రావుదాసు, చల్లా శేషగిరిరావు, హోతా నూర్యనారాయణ, పండిత డి. గోపాలాచార్య, కాతా నూర్యనారాయణ, పి.రాజగోపాలాచారి, బి. పి. వాడియా, జి. ఎన్. ఆరంజేలు, జి. ఎ. నరేశ్వర, ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు, గత్యమూర్తి, చల్లాగురుస్వామిసెట్టి, డి.వి. గోపాలస్వామి మొదలియారు, ఎ. కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారును, మొదలైన పురప్రముఖుల నేతమంది యును, వెక్కుమంది విద్యార్థులును గూడ సభకు విచ్చేసిరి. గౌ. బి. ఎన్. శర్మగారు రథ్యక్షతీకరించిరి. పిమ్మట

శర్మగారు

సభాదేశమును గురించి చెప్పుచు యిట్లుపద్యసింఁచిరి: హిందూదేశ ప్రజలమున రాజచక్రవర్తిగారి యుత్తరువు ననుసరించి యూరోపుదేశమున కరుగుచున్న మన పురప్రముఖుని గౌరవించులాభము నాకు కలుగజేసిందటను నేను మీకు కృతజ్ఞుడనైయున్నాను. నేను మన మిచట సమాజేతమయిన సమయము మిక్కిలి అప్రతిమానమైన సమయము. 15 సంవత్సరములవైసెండి, కష్టముల గణింపక, సర్వకాలములందును వెక్కు విధంబుల ప్రజాశయంబులను రక్షించు ప్రజాహితుడైన పురప్రముఖుని గౌరవించుటకు నేడెవట మనము సమాజేతమయితిమి. కస్తూరి రంగయ్యంగారు మనకు శ్రోత వారుకాదు. ఆయనను వారిని ఎటుగనివారు విద్యావంతులయందుగాని, అవిద్యావంతులయందుగాని ఎవరును యండరని నా నమ్మకము. ఆయన భారతదేశమున కంతకును, ముఖ్యముగా యారాజధానికిని వెక్కుడు సేవను జేసెను. ఎటువంటి కష్టకాలమునం దైనను శాంతిమును వహించి ప్రజలయెడల తన స్వీయ ధర్మ నిర్వహణమే పరమావధిగ నైకొని పోటుపడుచుండెనటను. అట్టివారు ఏదేశమందైనను గానవచ్చుట దుర్లభము. అందులో ముఖ్యముగా జాతీయ జీవనము అభివృద్ధి జెందనిమనదేశమందు గానవచ్చుట మరింత దుర్లభము. భీక్షిసంపన్నమై ప్రముఖులగాంచి ప్రభుత్వ సేవయందు వన్నెకెక్కి ప్రఖ్యాతిపొందిన కుటుంబమునం దుద్భవించి, న్యాయ శాస్త్రమునందు పరిపూర్ణ ప్రజ్ఞావంతుడై అప్రతిమాన భీకాశలముతోడను అసమాన కై నామర్మములతోడను “హిందూ” పత్రిక నిర్వహణభారమును వహించెను. అప్పటినుండియు, రాజభక్తికిగాని ప్రజాశయములకుగాని భంగము కలుగకుండ మిక్కిలి అపాయకరమైన 1907-8 సంవత్సరములందును, యిటీవల మార్పు జెందిన పరిస్థితులందును, తాను హెచ్చరించులాగునను, ప్రభుత్వము వారు కోపముజెందుట కవకాశములేకుండగను, ఎక్కుడు సామర్థ్యముతో తెలివి తేటలతో పత్రికను నిర్వహించుచువచ్చెను. ఇట్టి అసమానమైన సామర్థ్యమువలన ఆ వార్తాపత్రిక హిందూదేశమునందంతటను వన్నెకెక్కి మిక్కిలి ప్రముఖుల జెందెను. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు కస్తూరి రంగయ్యంగారిని దక్షిణ యిండియానందలి పత్రికాప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనుటలో ఏమియు పొరబడక, సుదైవ మనుభూయిని ఎన్నుకొనిరి. ప్రభుత్వమువారు యిదివరలో గావించిన వివేకమైన పనులలోనిది యొకటిగా గన్పట్టుచున్నది. గాన వారికి మనము మిక్కిలికృతజ్ఞులమైయుండవలెను. కస్తూరి రంగయ్యంగారిట్లు ఎన్నుకొనబడుట నెలకొనవలయు తప్పక వారికి మన కృతజ్ఞతను తెలుపవలెను. శ్రోత్రియ మైకుటుంబమునం దుద్భవించినను సమాద్రయనము

నకు సరకుచేయక, తమపత్రికా కార్యస్థానమునందు దుర్బిల్ల మార్పుండి సౌఖ్యమునుభవించక నున్నద్ర ప్రయాణమపాయకరమైన యీ దినములలో తన దేశసేవకై యూరోపు దేశమునకు ప్రయాణము చేయుట కంగీకరించుటలో అయ్యంగారి స్వార్థత్యాగము తప ఎక వెల్లడి కాకమానదు. వీరు గ్రేటుబ్రిటనులో సమయము వచ్చినపుడు భారతీయుల యాశయములను యుద్దేశ్యములను అచ్చటి ప్రభువులకును ప్రజాస్వామ్యమునకును బాగుగ తమ కైకొలిది తెలియబరచవలయునని యీఅయిదు ముఖ్యమైన రాజకీయ సంఘముల వారును గోరుటయే గాక వారి విద్యాసామర్థ్యమునందు విశ్వాసముంచి తమయిచ్చవచ్చినట్లు జెప్పటకు తగు యధికారమును గూడ యిచ్చుచున్నారు. ఈ మహాత్కార్యమునందు దైవము తోడ్పడి వారి కెట్టి యాపత్తును లేకుండునట్లు సర్వ సుఖములచేకూర్చు గాక యని మేము ప్రార్థించుచున్నాము. పిమ్మట చల్లాగురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు యీ అయిదు సంఘముల పక్షమునను నొక విజ్ఞాపన పత్రమును కస్తూరి రంగయ్యంగారికి సమర్పించి పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి. తరువాత

కస్తూరి రంగయ్యంగారు

తమకు గావించబడిన గౌరవమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు యిట్లుపద్యసింఁచిరి:—ప్రభుత్వమువారు నన్ను పత్రికా ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొని నందున యీ నగరమందలి అయిదు రాజకీయ సంఘముల వారును నా కొసంగిన విజ్ఞాపనపత్రంబునకును గావించిన గౌరవంబునకును కృతజ్ఞతాపూర్వకమందనము లర్పించుచున్నాను. నేను పత్రికాసంపాదకుడుగా నున్నపుడు ప్రజలశాయనము గనబరచిన విశ్వాసమునకు కూడ మందనము లర్పించుచున్నాను. హిందూదేశమందలి పత్రికలను ప్రభుత్వమువారు తమస్వభావ సిద్ధమైనశత్రువులనలె చూచుచున్నారు. వార్తాపత్రికలు జాతీయజీవనాభివృద్ధికి అత్యంతావశ్యము లని గుర్తెంగవలయును. వాక్స్వాతంత్ర్యము, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము, ఆస్తిస్వాతంత్ర్యము మొదలైనవి పౌరత్వమునకును, జాతీయతకును మూలాధారములై యుండినపుడు అవి లేనిది ప్రస్తుతపరిస్థితులందు రాజకీయపునర్నిర్మాణము మరేవిధ మైన రాజకీయసంస్కరణములవలననైనను సుసాధ్యము కాజాల దని తెలిసికొనవలెను. ఇటీవల చెన్నరాష్ట్రీయ ప్రత్యేకసభయందు విజయరాఘవాచారియగుగా సుపర్యవేషించు భారతదేశమందు వివిధప్రదేశముల విరంభకాధికారులచే వార్తాపత్రికాధిపతు లెట్లు హింసింపబడునది, దేశనాయకు లెట్లు వాగ్బంధనము గావించబడునది మొదలైన యంశములగుర్చి సువిస్తరముగా ముచ్చటించిరి.

ఈ కారణములవలన దేశమునందళాంతి, ప్రజలయందు దారిద్ర్యము వృద్ధిచెందుచున్నది. ఈ సమయముననే ప్రభుత్వమువారు కూడ ప్రజలను ధనముకొరకు బాధించుచున్నారు. వైస్రాయి యిండియా కార్యదర్శిగారి రాజకీయసంస్కరణములు ప్రజలదగ్గిని పరిపాలనావిధానమందలి తప్పులను బాపి సౌఖ్యమును కలుగజేయునను నమ్మకము లేదు ఈ దేశమందలి ప్రజలింక నభివృద్ధి జెందలేదని ప్రభుత్వాధికారము వారి హస్తగతము గానింపబడలేదు. విద్యావంతుల సంఖ్య చాలతక్కువనియు, స్వరాజ్యమును కోరువారి సంఖ్య నూటికి అయిదుగురు మాత్రమే యనియు ప్రజలయందు సాశీల్యసంపద యభివృద్ధి జెందలేదనియు కారణములుగా జెప్పుచున్నారు. మనదేశమందలి వివిధజాతులవారికిని జాతి మతభేదములనేకములున్నవనియు బ్రిటిషు ఆంగ్లో యిండియనుల యభివృద్ధికి భంగము కలుగకుండ వారి హక్కులను కాపాడవలయు ననియు కూడ మాంటాగ్యూషమువద్ద ప్రజాశాసకయందు చెప్పబడియున్నది. ఈవాక్యము లెంతసత్యములో నూహించుట నులభసాధ్యము. ఈసమయమునందు దేశక్షేమమునకై ప్రతిమనుజుడును విద్యావంతుడగుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. మనలో మనము విభేదములలేక వికమత్వముతోపనిచేయుటకు ప్రయత్నింపవలయును. నేను బొంబాయిలో జరుగబోవు ప్రత్యేక దేశీయమహాజనసభకు వచ్చుటకు వీలుపడదు. మన నాయకులలో కొందరుంచి చీలిపోయి కాంగ్రెసునకు వచ్చుటకు వీలులేదని ప్రావృచ్ఛించు ప్రత్యేకముగా మరియొక సభను గావించుటకు యత్నించుచున్నారు. వారు ఈ సందిగ్ధతకు నిమగ్నులై ప్రత్యేక కాంగ్రెసునకు రానిపో దేశమునకు ద్రోహము చేసినవారగుదురు. వారు చెప్పుమాటలందు విస్తారము వ్యాయ మున్నటుల గన్పట్టుచు, తమలోలాము విభేదముల

వెంపొందింపక, వికమత్వముతో దేశక్షేమము నాలోచించి కలసిమెలసియుండెదరుగాకయని కోరుచున్నాను. రాజోవు దేశీయమహాజనసభ జయప్రదముగా జరుగుగాకయని కోరుచున్నాను. మీరందరు నన్ను గౌరవించినందులకు తిరిగి వందనము లర్పించుచున్నాను.

పిమ్మట గౌ. యాదూబహుస్వేయగారు అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించిరి

కరతాళధ్వనములతో సభ యంత్యమొందెను.

బంగారు వగైరా యేలం.

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానము లలో 1918 జూన్-జూలై నెలలలో రాబడిన బంగారు వగైరా వస్తువులు ఈ దిగువ కనుపచ్చిన వాటిని 1918 సంవత్సరము ఆగస్టునెల 26 తేది వగలు 11 ఘంటల మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద యేలం వేయబడును. యేలములో సవాలుచేయు కోరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా 100 రూపాయలు ధరావత్తు కట్టి యేలములో సవాలుచేయవలసినది.

యేలం ఖాయం మంజూరు అయిన తేది లగాయతు 30 దినములలోపల యేలం మొత్తమును పూర్తిగా చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలెను.

1. బంగారు దఫా ఒకటికి తులములు 80 వంతున	840 తులములు
2. బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు	6
3. వెండి దఫాకు 1000 తులములు వంతున	3980 తులములు
4. వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు	8
5. చాలి రూపాయలు	4380
6. తేగడ రూపాయలు దఫాకు రు 1000 వంతున	రు 2420
7. తేగడ వైసాలు ఒక లాటుగా	రు 890
8. తామ్రము ఒకలాటుగా	తేగ్ల 475
9. రాగి వగైరా పాత్రలు ఒక లాటుగా	తేగ్ల 200
10. వస్త్రములు వగైరాలు	
11. కర్పూరం వగైరా చిల్లర జింకీ సామానులు	

(సంతకం.) శ్రీ మహాంత్ర ప్రయోగ దాసుజీవారు.

తిరుమల తిరుపతి వగైరా (1290) దేవస్థానం అఫీసు తిరుపతి 17-8-18 విచారణకర్తలవారు.

బహుమతులు

వీలా లేక ను రేంద్రనగరముకి:—ఇందు శ్రీల మనస్థైర్యము చాపల్యాదిగుణంబులు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1.0.0 యుకొందర:—ఇందొక యాడుది తనమగనివైగల యనురా గమనకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థితికై చెప్పును 0-12-0 యునోరము:—మగడుకేట కేగి రాతనునొద్ద జిక్కుకొనకన సామర్థ్యంబుచే విడిపించి, శ్రీల వెండిచేయును. 0-10.0 జగదేకరంధ:—అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్నతస్థితికి చెప్పు సామర్థ్యవతి కథ ఆ. 0-10.0 సహోదరవాంఛ:—తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను అన్న సహింపవలయు ననుటను బోధించును. ఆ 0-4-0. అత్తలారాబుటునున కోర్వనికోడండ్ర ప్రలాపము:— అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములుగలవి. ఆ. 0-2-0 మిత్రదోహము:— అపద్ధంధుడగు మిత్రునివై నిందమోపి కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన వల 0-8-0 586 వలయువారు:— కణ్ణా బుక్ డిపో. 6 కంకటికేనే శ్రీ వీధి, సామలకారు కేట, మదరాస్.

మలయ చందనము

(1251) సెగకోగమునకు మతారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. పత్తము లేదు. పిడికాకి మున్నగు కవినచిత్తుల పనిలేదు. రుచ్చమైన మా మలయచందనము ఎలావు తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల సెగకోగమును మాడు పూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్వస్వారసీ, రాజమండ్రి.

(3 - వ పేజీ తరువాయి)

యని గాని ఇది ఉపపాదింపబడినది. ఈమహా
నీయులు శ్రీకృష్ణ భగవానులు భర్త సంతతుణ
కొరకవలెననియు మనదేశముయొక్క సందిగాభ్యుదయం
చు మన స్వత్వముల గాపాడుటకు అవలంబించిన భగవానుడు.
(శేషభాగములు) సంస్కరణములగుర్చి చర్చ జరుగవలసిన
ఈ సమయమునందు అట్టిదేశనాయకుని ఉపన్యాసములు సలప
కుండదని నడువుట ఘోర అన్యాయము. సంస్కరణముల
గుర్చి చర్చ సలపవలసినదని చెప్పి దేశనాయకుల వాక్కుంధ
ము చేయుటలో వారి వాగ్దానములలో ఏమైన సత్యముగల
దా? మాంతుగు మెచ్చునట్లు గాల్గొనెడి అభిప్రాయములకు
భిన్నముగావలెనని వీరే రాజద్రోహమును గావించుచున్నార.
కాబట్టి ఈ తీర్మానము అంగీకరింప వేడుచున్నాను.

పాణకా పట్టాభిరామరెడ్డిగారు బలపరచుచు— రోజు
కుకేన్ మెంటువంటి విప్లవకారులను, జర్మను పక్షపాతుల
కును విచారణయొగ్గత కలదు గాని రాజభక్తిపూరితులగు
మనకుమాత్రము లేదు.

సర్వజనాంగీకృతము.

(టిఎక్ మహారాజుకు శేషములు చెలరేగినవి.)—

నిష్ఠాభిల్ల సూర్యనారాయణగారు కాసనసభల ఎన్ని
కలలో ఆన్ని సంఘములకు వృత్తులకు ప్రాతినిధ్యము ఉండవలె
నని తీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

గా. హరిశ్చంద్రమూర్తిగారు బలపరచిరి.

తటవర్తి వెంకటేశ్వరశెట్టి గారు “సంఘములు” తీర్మా
నేసి “వృత్తులు” మాత్రము ఉంచవలసినదని సవరణను ఉప
పాదించిరి. విద్యాగంధములేనివారు అన్నలైనను తమ్ములైనను
కాసనసభలయందుండిన దేశమున కన్యము. మీరు గనుక
నిష్కళంక దేశాభిమానులైన నెందుడలను, దేశముయొక్క అభి
వృద్ధి మీ మనఃబలయందుండినపక్షమున నామొక్క సవర
ణను అంగీకరించెదరని నమ్ముచున్నాను అని చెప్పియుండిరి.

శ్రీ రామస్వామి గుప్తగారు సవరణను బలపరచిరి.

గా. బి. యస్. శర్మగారు మొదటితీర్మానముయొక్క
అర్థము ప్రతిజాతియు కలమును ప్రాతినిధ్యము గలిగియుండ
వలెనని అయినయెడల నేను ఈ తీర్మానమును ప్రతిఘటింపవలసి
వచ్చుచున్నది. Special Interest కు ప్రాతినిధ్యముండుట
అవసరముగాని, ప్రత్యేకకులములకు ప్రాతినిధ్యము దేశమున
కన్యము.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు తీర్మానమును బలపర
చుచు ఉపన్యసించిరి. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సంస్కారాల అభి
ప్రాయము ననుసరించి అన్యము కావచ్చును. కాని ఈ భేద
ములు ఇప్పటిలో నశించునని చెప్పటకు వీలులేదు. ముందు
రాజభావన ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వము. అమెరికాలో కూలీ
లకుకూడ ప్రాతినిధ్యము గలదు. మనదేశములో ఏల ఉండ
కుండదు?

పాణకా పట్టాభిరామరెడ్డిగారు ప్రజాస్వామికము ప్రజ
లయొక్క తేజముకొరకు. కాబట్టి ప్రత్యేక వృత్తులకు ప్రాతి
నిధ్యముండిన లాభముగలదుగాని కులములకుండే లాభములేదు.
దేశహితమును కోరెడి పక్షమున సవరణను అంగీకరింప కోరు
చున్నాను.

య. కనకదగ్గయ్యనాయుడుగారు— ఒకసంఘమున
కన్యాయము సంభవించినప్పుడు ఆ కష్టముల తీర్పుకొనుటకు
చెప్పకొనుటకు ప్రాతినిధ్యము కోరబడినది. ఈనాట్రము ఇది
వరకే ఒప్పుకొని యున్నారు. కావున తీర్మానమును అంగీ
కరింప గోరుచున్నాను.

సవరణతో తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

రాలేలు రాజద్రోహ సంఘముయొక్క రిపోర్టును
అక్షేపించుచు ఒక తీర్మానము. గా. ఆచార్య యస్. కృష్ణ
రావుగారు ఉపపాదించిరి:—

ఇంతవరకు మనము రాజకీయసంస్కరణములు గూ
ర్చిన తీర్మానముల తేసియున్నాము. ఈ యధాసమయమున
మనము ప్రభుత్వమువారికి చేసిన సాహాయ్యమునకు మనకు
కొన్ని సంస్కరణముల నియ్య నిశ్చయించియున్నాము. మాం
తుగు మెచ్చునట్లు గాల్గొనెడి ప్రచురణమైన సమయము
ననే రాలేట్ సంఘమువారిచే మనదేశమందలి క్షీరాజద్రోహ
ముల గూర్చి యొక నివేదిక మును దయార చేసి
ప్రచురించి యున్నారు. ఈ నివేదికము మన యొక్క
స్వాతంత్ర్యములకు, స్వస్థ్యములకు చాలభంగకరము. ఈసంస్క
రణముల సమయమున ఈ నివేదికమును ప్రచురించుట ఘోర
కొరక దురుద్దేశముతో ఈ పనిని చేసినట్లు హింపవలసి

వచ్చుచున్నది. ఇది దేశమునకు భంగము గలిగించుటకే
చేసివారని నమ్మవలసినదని. రాలేట్ గారు రాజద్రోహము
లగుర్చి బహిరంగముగా గాక, రహస్యముగా విచారణ సల్పి
యున్నారు. ఈ సంఘము నేర్పరచినప్పుడే ఇది అన్యాయముక
మని వెలిపియున్నాము. వీరు ఈపోర్టును మన దేశనాయ
కులలో కొందరియొక్క రాజభక్తి కంకించియున్నారు. దేశ
ములో ఇప్పటికిని అరాజకులు గలరని నిర్ధారణచేసియున్నారు.
లోకమాన్యతిలక్ మహానీయులగుర్చి అసత్యపు వాతము ప్రాసి
యున్నారు. వారిమీద నిందలుమోపిరి. దేశతేజమునకు మహా
భంగకరమైనట్టి సిఫారసుల చేసియున్నారు. దేశరక్షక కాసన
మును అమలులో నుంచవలసినదని నుడిచిరి. మరీయు ఈవట్టు
ములు చాలవనియు క్రొత్తవట్టుముల చేయవలసియుండు ననియు
చెప్పటకు కడు నాశ్వర్యముగాయున్నది. దీనివల్ల దేశమునకు చాల
అనరము రావచ్చును. కాబట్టి జాగ్రత్తగా చదివించినిములమున
విపరీతచర్యలు జరుగకుండుట ఆందోళన జరుపవలెను.

ఏక లక్ష్మీనరసింహముగారు ఈ తీర్మానము బలపర
చుచు నిట్లు చెప్పి:— మన మాందోళనము సల్పినపు డెల్లను
కొన్ని సంస్కరణముల నిచ్చి వెంటనే వానితోపాటు కొన్ని
అంతరాయముల కూడ కల్పించుట ప్రభుత్వమువారికి అచార
మైనది. 1857 సం॥ తిరుగుపాటును నణచివేసినప్పుడు జనుల
యందు నమ్మకము పుట్టించుటకు శ్రీ విక్టోరియా రాణిగారి
వాగ్దానములు ప్రచురమైనవి. కాని వెంటనే ఆయంధకాసనము
చేయబడినది. మింటో-మార్ల సంస్కరణములు యిచ్చినప్పుడు
రాజద్రోహసభలకాసనము చేయబడినది. ఇప్పుడు ప్రజల
సంతుష్టిపరచుటకు ఈ సంస్కరణముల ప్రచురించి ఇవి అసం
తృప్తిగా నున్నవని ఆందోళన సల్పకుండుటకు ఈ రాలేట్
నివేదికము ప్రచురించియున్నారు. సంస్కరణములవల్ల వచ్చెడి
లాభముకంటె ఈ నివేదికమువల్ల ఎక్కువ నష్టము రాగలదు.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము. సభాకార్యక్రమము
పూర్తిఅయినది. దేశమువలెపతి గావు గాన సన్మానమును
గూర్చుమాట్లాడుచు, తాముచేసిన స్వల్పాతిస్థ్యమును స్వీకరించి
కష్టముల కొచ్చి తమ్ము కృతార్థులచేసినగుండు ప్రతినిధులకు
మదనము లిచ్చించిరి. ఈయైక్త్యము చాలటి యర్థ గావని
చేసి దేశాభిమానుల కన్యచివ స్త్రీవరు గురువ్రాసెను నవతి
గృహము నిచ్చిన గిరీవోరగారికిని మదనముల వచ్చించిరి.

శ్రీ స్వామికాశ్రమ ప్రభుత్వ మొసంగి. పిమ్మట
గా. హరిశ్చంద్రమూర్తిగారు ఆగ్రాసాధిపతులయొక్క
కాంతమును కడు ప్లాపించిరి. ఈ సందర్భమున మన నాయ
కత్వము వహించి, అతి పట్టుదలతో జరపబడిన ఈ చర్యను
క్రమము గావడిపి ఇరవత్తులవారికి సుకృష్టికరముగా నుండు
తీర్మానము చేయించింకులకు వారి కొనియాడుచు మనన
శతంబుల నర్పించిరి. అధ్యక్షులకు కర్పూరహారము చేయుటచేతు.

ఆగ్రాసాధిపతులు తమ అంత్యోపన్యాసమునందు
తాము సభికులయొక్క సాహచర్యమువల్ల తమయొక్క కార్య
మును నిర్వర్తింపగలిగితిమియు, యువకులు చూపిన భావోక్త
కమును, పట్టుదలనుబట్టి దేశ మభివృద్ధి చెందుటకు సంకల్పము
లేదనియు, ఇప్పుడు మనము చూపిన సంఘీభావమును, పట్టుద
లను గలిగియుండినపక్షమున స్వరాజ్యము త్వరలో చేపూరగల
దనియు చెప్పిరి.

నాగేశ్వరరావుపంతులకు శేషభాగములు చెలరేగినవి.

ఆంధ్రమాజకు జేయ రంజేమాతరం.

శ్రీ దాదాభాయి నారోజీగారి
స్వరాజ్యమంత్రి
1288 దేశము, జీవితము.
వెల 0-4-0 భారతీవేదవాపుస్, ఏలూరు.

సోబయేజంటు: ఆంగ్లంయిండియన్ డ్రగ్ అండు కమిశన్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, నైనాబాద్కోడ్డు, మద్రాసు.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypertonic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested in to the
[669]
Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agent for the East, Batala (Punjab) India.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

మోహినితైలము	0.2
శివరూపాయనము మృత్యు అశ్వము	1.4
చంద్రశూలచారి పండ్లపొటును	0.8
శ్రీరామశిలపూర్ణాంజనేయ	1.0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా	0.12
మూలకంజు తైలము దబ్బి	0.12
శ్రీరామచంద్ర పాపహరము	0.2
శ్రీరామచంద్ర కంఠిపాపహరము	0.4
శ్రీరామచంద్ర వాంతిపాపహరము	0.6
గజ్జికీతైలము గజ్జికీడులకు దబ్బి	0.4
బాములపూర్ణము సీసా	0.4
శీలకు మంగు సీసా	0.4
తామర తైలము; తామర, తీటకు	0.6
కుంభకు తైలము దబ్బి	0.4
కుంభకాచకము సీసా	1.0
కృపహరి శిశిరములకు దబ్బి	1.4
కృపహరిపూర్ణం కుంభములకు దబ్బి	0.8
కాయాభిషేకము మంగు	1.0

మోహినితైలము	0.12
శివరూపాయనము మృత్యు అశ్వము	0.8
చంద్రశూలచారి పండ్లపొటును	1.8
శ్రీరామశిలపూర్ణాంజనేయ	0.10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా	1.0
మూలకంజు తైలము దబ్బి	1.0
శ్రీరామచంద్ర పాపహరము	0.8
శ్రీరామచంద్ర కంఠిపాపహరము	0.8
శ్రీరామచంద్ర వాంతిపాపహరము	0.12
గజ్జికీతైలము గజ్జికీడులకు దబ్బి	0.8
బాములపూర్ణము సీసా	1.0
శీలకు మంగు సీసా	1.0
తామర తైలము; తామర, తీటకు	1.0
కుంభకు తైలము దబ్బి	0.8
కుంభకాచకము సీసా	0.8
కృపహరి శిశిరములకు దబ్బి	0.8
కృపహరిపూర్ణం కుంభములకు దబ్బి	0.8
కాయాభిషేకము మంగు	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

విప్రదిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనాషధి సారసపరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తములను జనించు బాధ్యములకు కిరీటునుంటి వంగు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాంతిమర్షలను అన్ని విధములకైన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి కిక్కిరించునైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనాషధి సావంతుని గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, గవాజమైనను మర్కటచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరగదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యకరములను నోవ్వలను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాలోగ్యమును గలగజేయును. 16 శోభలు వగు కుండుటకు 4 టెన్సు బుడ్డిలో అమృతమును.

పాపైలును — పి. డి. సావంత్,

144. ఫననవాడి, నెం2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటురోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాప్తమైన
తెలుగు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-అడ్మినిస్ట్రేటర్, పి. ఏ. ఎం. పి. సి. ఎం.
(946) మేనేజరు.

అమృతాంజనము

చక్కని దబ్బిలో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యె రౌండ్ మహాజనసభలయందలి
సభ్యుల సంఘాభ్యుదయ, సభాభ్యుదయ, యువసభ్యుల
ముఖ, వారి శిల్పపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
తెలు రూ 1-8-0. పోస్టేజీలు.
ఆంధ్రోద్యమ కార్యాలయము, 7, తింబుచెట్టిపేటి,
మదరాసు.

కాళయు కి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పీంగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,
కైరీ, వాంఛిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు
వ్యావహారికములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రకళ
ములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రించబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాకితముల కలెక్షను కేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేసి యిండుటకులకు వలయువారు
తెలుకే వ్రాసికొనుట తుదితము.

అంధ్రవిజ్ఞాన సంచిక	రూ 2-0-0
అంధ్రవిజ్ఞాన సంచిక	0-8-0
అంధ్రవిజ్ఞాన సంచిక	0-12-0
అంధ్రవిజ్ఞాన సంచిక	1-0-0

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, పొట్టుబాపు నెం 212 కు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధోషధము

తామరతైలము	గజ్జికీతైలము	మోహినితైలము
దబ్బి 1.8 0.6-0	దబ్బి 1.8 0.4-0	సీసా 1.8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తింబుచెట్టి పేటి మద్రాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు

బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రథమమైనది.
1 పౌను సీసా రూ 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
వనిచేయును. తులం 1-కి రూ 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్ధులకు మంచిమందు.
1 పౌను సీసా రూ 0-10-0.

వ్యవహారములన్ని యుపాంగ్లేయ భాషలో
జరుగువలయును.

జాంఘా పార్శ్వ సూక్ష్మలేకత్

వర్షా

ఆయుర్వేద యోషధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 3.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists,
Elphinstone Road, Bombay, 13

అమృతార్ణవ అవలేహము.

ఈ యోషధము రక్తమును శుభ్రపరచి పిర్మమును పోషించి
ని చలించు కలిగించి యావ్యవహారము చేసి వేలి కాళి
మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘతాయ, భేదము, కలహాన్ని,
రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తద్వక నివారించును.

218 ఆర్థశాసన దబ్బి 1-8 రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణికేంకర్ గోవింద్,
అంధ్రవిజ్ఞాన కార్యాలయము, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధోషధములు.

లో కామయవార కస్తూరిమాత్రల నిష్పష్టమైనను
కరికింపును.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించి
బడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింజా,
మలియన్డేట్, గోవా, ఫీజి, విలేండ్, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు
ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధోషధమును, ఉపయోగించు
చున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకాయుచార" కస్తూరి
మాత్రల సీసా మీ యింటు నున్న యెడల, మాటికి వైద్యుల
సమయమును, నిరీక్షించి, మొరవెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.
శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము,
జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్ధ, గజము నొప్పి,
బలహీనత, అనాలోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము,
చిన్నబిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియు
ఎకేక రోగములును, ఈ సిద్ధోషధముతో నేవనచే వాత్సర్యముగా
పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో నశకవిధము లగునట్టియు సుపయోగక
రములగు కర్మాటక మూలికలనుండియు యోషధములను
తయారు చేయుచుందురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయం
దును ఉంచును; మంచి తీసికొనవలెను.

ఆనవానెత్తము, ప్రతిసీసాతో గూడి
యిండును. 260 మాత్రలన్న సీసా 4 అణాలు,
మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసారి	తెప్పించికోని
టపాల ఖర్చుతోకరి	రూ 1-8-0
12. సీసా లొకసారి కొనిన	2-12-0
25. సీసా లొకసారి కొనిన	5-0-0

సమస్త రోగములకు మావద్ద ఆయుర్వే
దీయ సిద్ధోషధములు దొరకును.

విలాసము:—శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

